UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

24 päivänä syyskuuta 2015 *

Valtiontuki — Julkinen yleisradiopalvelu — Päätös, jossa tuki todetaan sisämarkkinoille soveltuvaksi — Tuki, jonka Tanskan viranomaiset ovat toteuttaneet tanskalaiselle julkisen palvelun yleisradioyhtiölle TV2/Danmarkille — Julkinen rahoitus, joka on myönnetty julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi — Tuen käsite — Tuomio Altmark

Asiassa T-674/11,

TV2/Danmark A/S, kotipaikka Odense (Tanska), edustajanaan asianajaja O. Koktvedgaard,

kantajana,

jota tukee

Tanskan kuningaskunta, asiamiehinään aluksi C. Vang ja V. Pasternak Jørgensen, sittemmin Pasternak Jørgensen, avustajanaan asianajaja K. Lundgaard Hansen, ja lopuksi C. Thorning, avustajinaan asianajajat Lundgaard Hansen ja R. Holdgaard,

väliintulijana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään B. Stromsky, C. Støvlbæk ja U. Nielsen,

vastaajana,

jota tukee

Viasat Broadcasting UK Ltd, kotipaikka West Drayton (Yhdistynyt kuningaskunta), asiamiehinään asianajajat S. Kalsmose-Hjelmborg ja M. Honoré,

väliintulijana,

ja jossa on kyse Tanskan toimenpiteistä (C 2/03) TV2/Danmarkin hyväksi 20.4.2011 annetun komission päätöksen 2011/839/EU (EUVL L 340, s. 1) osittaista kumoamista koskevasta vaatimuksesta,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja D. Gratsias (esittelevä tuomari) sekä tuomarit N. J. Forwood ja C. Wetter,

* Oikeudenkäyntikieli: tanska.

kirjaaja: hallintovirkamies C. Kristensen,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 15.1.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian käsittelyn aiemmat vaiheet ja tosiseikat

1 Nyt käsiteltävän kanteen kohteena on Tanskan toimenpiteistä (C 2/03) TV2/Danmarkin hyväksi 20.4.2011 annetun komission päätöksen 2011/839/EU (EUVL L 340, s. 1; jäljempänä riidanalainen päätös) osittaista kumoamista koskeva vaatimus siltä osin kuin siinä todetaan, että mainitut toimenpiteet ovat valtiontukea, tai toissijaisesti siltä osin kuin siinä todetaan, että eräät näistä toimenpiteistä ovat uutta tukea.

2 Kanteen on nostanut TV2/Danmark A/S (jäljempänä TV2 A/S tai kantaja), joka on tanskalainen yleisradio-osakeyhtiö. TV2 A/S perustettiin korvaamaan kirjanpidollisin ja verotuksellisin vaikutuksin 1.1.2003 alkaen itsenäinen valtionyritys TV2/Danmark (jäljempänä TV2), joka oli perustettu vuonna 1986 radio- ja televisiotoiminnasta annetun lain muuttamisesta 4.6.1986 annetulla lailla nro 335 (lov nr. 335 om ændring af lov om radio-og fjernsynsvirksomhed). TV2 A/S on, kuten oli sen edeltäjäkin TV2, toinen julkinen televisioasema Tanskassa, kun taas ensimmäinen on Danmarks Radio (jäljempänä DR).

3 TV2 A/S:n tehtävänä on, aivan kuin TV2:n tehtävänä oli aikaisemmin, tuottaa ja lähettää kansallisia ja alueellisia televisio-ohjelmia. Ohjelmat voidaan lähettää muun muassa radiolaitteistoilla taikka satelliitin tai kaapelin välityksellä. Tanskan kulttuuriministeri vahvistaa TV2 A/S:n ja aikaisemmin TV2:n julkisen palvelun velvoitteita koskevat säännöt.

4 Julkisten yleisradioyhtiöiden lisäksi koko Tanskan televisiomarkkinoilla toimii kaupallisia televisioyhtiötä. Niitä ovat muun muassa yhtäältä Viasat Broadcasting UK Ltd (jäljempänä Viasat) ja toisaalta yhteenliittymä, jonka muodostavat SBS TV A/S ja SBS Danish Television Ltd -nimiset yhtiöt (jäljempänä SBS).

5 TV2 perustettiin valtion myöntämällä korollisella lainalla, ja sen toimintaa oli DR:n toiminnan tavoin tarkoitus rahoittaa kaikkien tanskalaisten televisionkatselijoiden maksamista lupamaksuista saatavalla tuotolla. Tanskan lainsäätäjä päätti kuitenkin, että DR:stä poiketen TV2:lla olisi mahdollisuus saada myös muun muassa mainostoiminnan tuotto.

6 SBS Broadcasting SA/Tv Danmark -nimisen yhtiön 5.4.2000 tekemän kantelun johdosta Euroopan yhteisöjen komissio tutki TV2:n rahoitusjärjestelmää Tanskan toimenpiteistä [TV2:n] hyväksi 19.5.2004 tehdyssä päätöksessään 2006/217/EY (EUVL 2006, L 85, s. 1, oikaisu EUVL 2006, L 368, s. 1; jäljempänä TV2 I -päätös). Kyseinen päätös kattoi vuoden 1995 ja vuoden 2002 välisen ajanjakson, ja se koski seuraavia toimenpiteitä: lupamaksutulot, TV2:n rahoittamiseen tarkoitettujen varojen (Fonds TV2 ja Radiofonden) siirrot, tilapäisesti myönnetyt summat, vapautus yhtiöverosta, TV2:lle sitä perustettaessa myönnetyt korko- ja lyhennysvapaat lainat, käyttöpääomalainan valtiontakaus ja suotuisat ehdot maksulle, joka TV2:n on suoritettava valtakunnallisen lähetystaajuuden käytöstä (jäljempänä yhdessä asianomaiset toimenpiteet). Komission tutkimus koski myös TV2:lle myönnettyä lupaa käyttää paikallistaajuuksia verkotetusti ja kaikilla yhteisantennien omistajilla olevaa velvoitetta lähettää TV2:n julkisen palvelun ohjelmia laitteistollaan.

7 Asianomaisten toimenpiteiden tutkinnan päätteeksi komissio päätteli, että ne olivat EY 87 artiklan 1 kohdassa (josta on tullut SEUT 107 artiklan 1 kohta) tarkoitettua valtiontukea. Se luonnehti kyseiset tuet myös uusiksi tuiksi. Riidanalaisesta päätöksestä (98 ja 99 perustelukappale) ilmenee sitä vastoin, että komission mukaan TV2:lle myönnetty lupa käyttää paikallistaajuuksia verkotetusti ja yhteisantennien omistajilla oleva velvoite lähettää TV2:n ohjelmia eivät olleet valtiontukea, koska ne eivät merkinneet valtion varojen siirtoa. Komission asianomaisista toimenpiteistä tekemä päätelmä perustui arviointiin, jonka mukaan TV2:n rahoitusjärjestelmä, jolla pyrittiin korvaamaan TV2:n tarjoamasta julkisesta palvelusta aiheutuneet kustannukset, ei täyttänyt toista ja neljättä edellytystä niistä neljästä edellytyksestä, jotka yhteisöjen tuomioistuimen oli vahvistanut 24.7.2003 antamassaan tuomiossa Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Kok.; jäljempänä tuomio Altmark ja edellä tarkoitettujen edellytysten osalta Altmark-edellytykset, EU:C:2003:415).

8 Komissio päätti lisäksi, että edellä mainitut tuet, jotka Tanskan kuningaskunta oli myöntänyt TV2:lle vuosina 1995–2002, soveltuivat sisämarkkinoille EY 86 artiklan 2 kohdan (josta on tullut SEUT 106 artiklan 2 kohta) perusteella lukuun ottamatta 628,2 miljoonan Tanskan kruunun (DKK) suuruista summaa, jonka se luonnehti liian suureksi korvaukseksi (TV2 I -päätöksen 163 perustelukappale ja 1 artikla). Se määräsi siten Tanskan kuningaskunnan perimään takaisin kyseisen määrän korkoineen TV2 A/S:lta (TV2 I -päätöksen 2 artikla), joka oli tällä välin tullut TV2:n sijaan (ks. edellä 2 kohta).

9 Koska TV2 A/S:stä tuli TV2 I -päätöksen 2 artiklassa tarkoitetun tuen takaisinperimisen johdosta maksukyvytön, Tanskan kuningaskunta ilmoitti komissiolle 23.7.2004 päivätyllä kirjeellä sen pääomarakenteen vahvistamista koskevasta suunnitelmasta. Kyseiseen suunnitelmaan sisältyi valtion rahoitustoimenpiteiden osalta yhtäältä 440 miljoonan DKK:n suuruinen pääomasijoitus ja toisaalta 394 miljoonan DKK:n suuruisen valtion myöntämän lainan muuntaminen yhtiöpääomaksi. Komissio päätteli [TV2 A/S:n] pääomarakenteen vahvistamisesta asiassa valtiontuki N 313/2004 6.10.2004 tekemässään päätöksessä K(2004) 3632 lopullinen (EUVL 2005, C 172, s. 3; jäljempänä pääomarakenteen vahvistamista koskeva päätös), että kaksi TV2 A/S:n hyväksi suunniteltua toimenpidettä olivat ”tarpeen sen pääoman aikaansaamiseksi, jota TV2 [A/S] osakeyhtiöksi muuttamisen jälkeen tarvitsee sillä olevan julkisen palvelun tehtävän toteuttamiseksi” (pääomarakenteen vahvistamista koskevan päätöksen 53 perustelukappale). Komissio päätti näin ollen, että kaikki ne valtiontuen osatekijät, jotka voisivat liittyä TV2 A/S:n suunniteltuun pääomarakenteen vahvistamiseen, soveltuivat sisämarkkinoille EY 86 artiklan 2 kohdan mukaisesti (pääomarakenteen vahvistamista koskevan päätöksen 55 perustelukappale).

10 TV2 I -päätöksestä on nostettu neljä kumoamiskannetta yhtäältä TV2 A/S:n (asia T-309/04) ja Tanskan kuningaskunnan (asia T-317/04) ja toisaalta TV2 A/S:n kilpailijoiden Viasatin (asia T-329/04) ja SBS:n (asia T-336/04) toimesta.

11 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi TV2 I -päätöksen 22.10.2008 antamallaan tuomiolla TV2/Danmark ym. v. komissio (T-309/04, T-317/04, T-329/04 ja T-336/04, Kok., jäljempänä TV2 I -tuomio, EU:T:2008:457). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tuomiossaan, että komissio oli perustellusti päätellyt, että TV2:lle annettu julkisen palvelun tehtävä täytti yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien yleisradiopalvelujen määritelmän (em. TV2 I -tuomio, EU:T:2008:457, 124 kohta). Se totesi kuitenkin myös, että TV2 I -päätökseen liittyi useita lainvastaisuuksia, jotka johtivat lopulta kyseisen päätöksen kumoamiseen.

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ensinnäkin tutkiessaan kysymystä siitä, johtavatko TV2 I -päätöksessä tarkoitetut toimenpiteet valtion varojen käyttöön, ettei komissio ollut perustellut päätöstään sikäli kuin kyse oli siitä, että vuosien 1995 ja 1996 mainostulot otettiin de facto huomioon valtion varoina (edellä 11 kohdassa mainittu TV2 I –tuomio, 160–167 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi toiseksi, että komission suorittama tutkinta siitä, olivatko toinen ja neljäs Altmark-edellytyksistä täyttyneet, ei perustunut perusteelliseen analyysiin niistä konkreettisista oikeudellisista ja taloudellisista olosuhteista, joiden nojalla TV2:lle tulevan lupamaksun määrä

määritettiin. TV2 I -päätöksestä puuttuivat näin ollen tätä seikkaa koskevat perustelut (edellä 11 kohdassa mainittu TV2 I -tuomio, EU:T:2008:457, 224–233 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi kolmanneksi, että myös komission päätelmät, jotka koskivat tuen soveltuvuutta EY 86 artiklan 2 kohdan kannalta ja erityisesti liian suuren korvauksen olemassaoloa, olivat puutteellisesti perusteltuja. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan kyseiset puutteelliset perustelut selittyivät sillä, ettei niitä konkreettisia oikeudellisia ja taloudellisia olosuhteita, jotka ohjasivat TV2:lle tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana tulevan lupamaksun määrän määrittämistä, ollut tutkittu perusteellisesti (edellä 11 kohdassa mainittu TV2 I -tuomio, EU:T:2008:457, 192 ja 197–203 kohta).

13 SBS ja Viasat nostivat kumpikin pääomarakenteen vahvistamista koskevasta päätöksestä kumoamiskanteen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi kahdella 24.9.2009 antamallaan määräyksellä, että kun otetaan huomioon se, että TV2 I -päätös on kumottu, ja se, että kyseisestä päätöksestä johtuva tuen takaisinperimistä koskeva velvollisuus ja pääomarakenteen vahvistamista koskevan päätöksen kohteena olevat toimenpiteet liittyvät läheisesti toisiinsa, lausunnon antaminen edellä mainituissa asioissa raukeaa (24.9.2009 annetut määräykset SBS TV ja SBS Danish Television v. komissio, T-12/05, EU:T:2009:357, ja Viasat Broadcasting UK v. komissio, T-16/05, EU:T:2009:358).

14 TV2 I -päätöksen kumoamisen jälkeen komissio tarkasteli asianomaisia toimenpiteitä uudelleen. Se kuuli tässä yhteydessä Tanskan kuningaskuntaa ja TV2 A/S:ää ja sai lisäksi huomautuksia kolmansilta.

15 Komissio esitteli asianomaisia toimenpiteitä koskevan uuden tutkintansa tulokset riidanalaisessa päätöksessä, joka on myös sellaisen toisen, Viasat Broadcasting UK:n nostaman kanteen (asia T-125/12, Viasat Broadcasting UK v. komissio) kohteena, johon unionin yleinen tuomioistuin on ottanut kantaa tänään antamallaan tuomiolla.

16 Riidanalainen päätös koskee TV2:n osalta vuosina 1995–2002 toteutettuja toimenpiteitä. Komissio on ottanut arvioinnissaan kuitenkin huomioon myös TV2 I -päätöksen jälkeen vuonna 2004 toteutetut pääoman vahvistamista koskevat toimenpiteet.

17 Komissio pysytti riidanalaisessa päätöksessä näkemyksensä siitä, että asianomaiset toimenpiteet ovat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea TV2:lle (riidanalaisen päätöksen 153 perustelukappale). Se katsoi aluksi, että vuosien 1995 ja 1996 mainostulot olivat valtion varoja (riidanalaisen päätöksen 90 perustelukappale), ja päätteli tämän jälkeen valikoivan edun olemassaoloa tarkastaessaan, etteivät asianomaiset toimenpiteet täyttäneet toista ja neljättä Altmark-edellytystä (riidanalaisen päätöksen 153 perustelukappale). Vaikka komissio oli TV2 I -päätöksessä päätellyt, että 628,2 miljoonan DKK:n suuruinen summa oli liian suuri korvaus, joka oli ristiriidassa EY 86 artiklan 2 kohdan kanssa, se katsoi riidanalaisessa päätöksessä, että kyseinen summa oli asianmukainen oman pääoman varanto TV2 A/S:lle. Se totesi siis riidanalaisen päätöksen päätösosassa seuraavaa:

”1 artikla

Toimenpiteet, jotka Tanska on toteuttanut [TV2:n] hyväksi vuosina 1995–2002 lupamaksuvarojen ja muiden tässä päätöksessä määritettyjen toimenpiteiden muodossa, soveltuvat sisämarkkinoille [SEUT] 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.”

18 Lopuksi on huomautettava, että Tanskan kuningaskunta on toteuttanut toimenpiteitä, jotka koskevat TV2 A/S:n pelastamista ja rakenneuudistusta. Se ilmoitti siten yhtäältä 16.6.2008 suunnitelmasta, joka koski TV2 A/S:lle lainana myönnettävää pelastustukea. Komissio hyväksyi kyseisen tuen TV2 A/S:lle myönnetystä pelastustuesta asiassa nro 287/2008 4.8.2008 tekemällään päätöksellä K(2008) 4224 lopullinen (EUVL 2009, C 9, s. 1). Viasat nosti komission päätöksestä kanteen. Unionin yleinen tuomioistuin, joka totesi, että kyseessä olevalla päätöksellä hyväksytty tuki oli palautettu

täysimääräisesti, päätti 22.3.2012 antamallaan määräyksellä, että kanne oli jäänyt tarkoituksettomaksi eikä siitä ollut enää tarpeen lausua (määräys 22.3.2012, Viasat Broadcasting UK v. komissio, T-114/09, EU:T:2012:144).

19 Tanskan kuningaskunta ilmoitti toisaalta 4.2.2009 komissiolle TV2 A/S:n rakenneuudistusta koskevasta suunnitelmasta. Komissio katsoi valtiontuesta C 19/09 (ex N 64/09), jonka Tanska aikoo toteuttaa TV2 Danmark A/S:n rakenneuudistuksen hyväksi, 20.4.2011 antamassaan päätöksessä 2012/109/EU (EUVL 2012, L 50, s. 21), että rakenneuudistussuunnitelma soveltuu sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti tietyin edellytyksin, joista yhtenä oli kielto suorittaa mainitun suunnitelman mukaisia tukitoimenpiteitä, koska tuensaajayhtiön tilanne oli parantunut. Viasat nosti kyseisestä päätöksestä kumoamiskanteen. Koska Viasat peruutti kanteensa, asia poistettiin unionin yleisen tuomioistuimen rekisteristä 10.12.2012 annetulla määräyksellä Viasat Broadcasting UK v. komissio (T-210/12, EU:T:2012:660).

Asian käsittelyn vaiheet sekä asianosaisten ja väliintulijan vaatimukset

20 TV2 A/S nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 30.12.2011 toimittamallaan kannekirjelmällä.

21 Tanskan kuningaskunta toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 26.3.2012 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua tähän oikeudenkäyntiin tukeakseen TV2 A/S:n vaatimuksia.

22 Viasat toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 25.4.2012 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua tähän oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia.

23 Unionin yleisen tuomioistuimen kolmannen jaoston puheenjohtaja hyväksyi kyseiset hakemukset 13.7.2012 antamillaan määräyksillä.

24 Unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen kokoonpanoja muutettiin, ja esittelevä tuomari nimitettiin puheenjohtajaksi kahdeksanteen jaostoon, jolle nyt käsiteltävä asia näin ollen siirrettiin.

25 Esittelevän tuomarin ehdotuksesta unionin yleinen tuomioistuin (kahdeksas jaosto) päätti aloittaa suullisen käsittelyn ja pyysi prosessinjohtotoimina kantajaa ja Tanskan kuningaskuntaa toimittamaan asiakirjoja. Asianosaiset vastasivat pyyntöön asetetussa määräajassa.

26 Koska eräs jaoston tuomareista oli estynyt osallistumasta asian käsittelyyn, unionin yleisen tuomioistuimen presidentti nimesi 2.5.1991 annetun unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 32 artiklan 3 kohdan mukaisesti toisen tuomarin täydentämään jaoston kokoonpanoa.

27 Asianosaisten ja väliintulijan lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 15.1.2015 pidetyssä istunnossa.

28 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— ensisijaisesti kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin komissio päättelee siinä, että asianomaiset toimenpiteet ovat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea

— toissijaisesti kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin komissio päättelee siinä, että

  — kaikki asianomaiset toimenpiteet ovat uutta tukea

— lupamaksutulot, jotka on siirretty vuosina 1997–2002 TV2:lle ja ohjattu tämän jälkeen TV2:n aluetoimituksille, ovat TV2:lle myönnettyä valtiontukea, ja

— mainostulot, jotka on siirretty vuosina 1995 ja 1996 sekä Fonds TV2:n toimintaa lopetettaessa vuonna 1997 mainitusta rahastosta TV2:lle, ovat TV2:lle myönnettyä valtiontukea.

29 Tanskan kuningaskunta vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— ensisijaisesti kumoaa riidanalaisen päätöksen kantajan ensisijaisen vaatimuksen mukaisesti

— toissijaisesti kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin komissio päättelee siinä, että mainostulot, jotka on siirretty vuosina 1995 ja 1996 sekä Fonds TV2:n toimintaa lopetettaessa vuonna 1997 mainitusta rahastosta TV2:lle, ovat TV2:lle myönnettyä valtiontukea.

30 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

31 Viasat tukee komission vaatimuksia.

Oikeudellinen arviointi

Tutkittavaksi ottaminen

32 Komissio ei riitauta nyt käsiteltävän kanteen tutkittavaksi ottamista. Asiaan liittyvät olosuhteet edellyttävät kuitenkin tämän kysymyksen tutkimista, mikä suoritetaan, koska tutkittavaksi ottamista ei ole riitautettu, 2.5.1991 annetun työjärjestyksen 113 artiklan mukaan viran puolesta.

33 Koska kantaja on riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettujen toimenpiteiden ainoa edunsaaja, sen asiavaltuus on osoitettu (tuomio 17.9.1980, Philip Morris Holland v. komissio, 730/79, Kok., EU:C:1980:209, 5 kohta).

34 On kuitenkin huomautettava, että kanteen tutkittavaksi ottaminen edellyttää myös sitä, että kanteen nostaneella luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on intressi saada riidanalainen toimi kumotuksi. Tämän intressin on oltava jo syntynyt ja edelleen olemassa oleva, ja sitä on arvioitava sillä hetkellä, kun kanne on nostettu. Tällainen intressi edellyttää, että toimen kumoamisella voi itsessään olla oikeusvaikutuksia, tai toisin ilmaistuna, että kanne on omiaan mahdollisesti tuottamaan sen nostajalle jotakin hyötyä (ks. edellä 11 kohdassa mainittu TV2 I -tuomio, EU:T:2008:457, 67 ja 68 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35 Käsiteltävässä asiassa tulee esiin kysymys siitä, onko kantajalla oikeussuojan tarve, koska komissio on riidanalaisessa päätöksessä luonnehtinut asianomaiset toimenpiteet sisämarkkinoille soveltuvaksi valtiontueksi eikä se ole näin ollen määrännyt Tanskan viranomaisia perimään tukea takaisin kantajalta.

36 Tässä yhteydessä on huomautettava, että oikeuskäytännöstä, joka perustuu kumoamiskanteeseen, jonka tuensaaja nostaa komission päätöksestä, jolla kyseessä olevan tuen todetaan soveltuvan täysin sisämarkkinoille tai jolla yhden riidanalaisista rahoitustoimenpiteistä todetaan soveltuvan sisämarkkinoille, ilmenee, että oikeussuojan tarve voi johtua todellisesta vaarasta siitä, että kantajien oikeusasemaan vaikutetaan muiden tuomioistuimissa nostamilla kanteilla, tai se voi johtua myös siitä,

että kanteiden nostamisen vaara oli jo syntynyt ja edelleen olemassa oleva hetkellä, jolloin kanne nostettiin Euroopan unionin tuomioistuimissa (ks. edellä 11 kohdassa mainittu TV2 I -tuomio, EU:T:2008:457, 79 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

37 Oikeuskäytännössä on tähän mennessä katsottu, että ”todellinen” tai ”jo syntynyt ja edelleen olemassa oleva” vaara tuomioistuimissa nostettavista kanteista sääntöjenvastaista ja sisämarkkinoille soveltuvaa tukea saanutta kantajaa vastaan, on olemassa, yhtäältä jos tällainen kanne on jo vireillä kansallisissa tuomioistuimissa sillä hetkellä, jolloin kumoamiskanne nostetaan unionin yleisessä tuomioistuimessa (tuomio 14.4.2005, Sniace v. komissio, T-141/03, Kok., EU:T:2005:129, 29 ja 30 kohta), tai jos se on nostettu kyseisissä tuomioistuimissa ennen kuin unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee kumoamiskanteen (ks. vastaavasti edellä 11 kohdassa mainittu TV2 I -tuomio, EU:T:2008:457, 79–81 kohta), ja toisaalta jos kansallisissa tuomioistuimissa vireillä olevan kanteen, johon kantaja vetoaa, kohteena on tuki, jota unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetun kanteen kohteena oleva päätös koskee (tuomio 20.9.2007, Salvat père & fils ym. v. komissio (T-136/05, Kok., EU:T:2007:295, 41–43 kohta).

38 Kantaja väittää tässä tapauksessa kanteessaan, että sillä oleva oikeutettu ja olemassa oleva intressi nostaa kanne perustuu siihen, että asianomaiset toimenpiteet on luonnehdittu sinänsä SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi ja [SEUT 108] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) 1 artiklan c alakohdassa tarkoitetuksi uudeksi tueksi. Se huomauttaa, että se voi tällaisen luonnehdinnan johdosta joutua vastaamaan seurauksista, jotka johtuvat siitä, ettei asianomaisia toimenpiteitä ole ilmoitettu, eli – kuten yhteisöjen tuomioistuin on 12.2.2008 antamansa tuomion CELF ja ministre de la Culture et de la Communication (C-199/06, Kok., jäljempänä CELF-tuomio, EU:C:2008:79) 52 ja 53 kohdassa todennut – se voi joutua palauttamaan valtiolle koron sääntöjenvastaisuuden ajalta ja mahdollisesti korvaamaan vahingot, jotka sen kilpailijoille on voinut aiheutua tuen sääntöjenvastaisuuden vuoksi. Se on myös todennut, että Viasat on pannut vuonna 2006 tanskalaisissa tuomioistuimissa vireille oikeudenkäynnin, jossa pyritään siihen, että se velvoitetaan maksamaan tällaiset korot ja tällainen korvaus. Kyseistä oikeudenkäyntiä on lykätty ensin edellä 11 kohdassa mainittua ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen TV2 I -tuomiota (EU:T:2008:457) odotettaessa ja tämän jälkeen uutta komission päätöstä odotettaessa.

39 Kantaja ja Viasat ovat istunnossa täsmentäneet, että Viasatin vuonna 2006 nostamassa kanteessa on useita vaatimuksia. Yksi näistä vaatimuksista, joka kohdistuu kantajaan, koskee korkojen maksamista sääntöjenvastaisuuden ajalta. Eräs toinen vaatimus, joka kohdistuu Tanskan kuningaskuntaan, koskee Viasatin vaatimaa korvausta sen johdosta, että riidanalaisessa päätöksessä tarkoitetut valtiontuet on Viasatin mukaan maksettu liian aikaisin ja lainvastaisesti. Kantaja ja Viasat ovat myös vahvistaneet, että mainittu kanne oli edelleen vireillä kahden edellä mainitun vaatimuksen osalta nyt käsiteltävän kanteen nostamisajankohtana ja että tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi kanne on saatettu, on lykännyt sen käsittelyä odottaessaan sitä, että unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee nyt käsiteltävän oikeusriidan.

40 Näiden seikkojen perusteella on katsottava, että kantaja on näyttänyt riittävällä tavalla toteen, että sen kanteen nostamisajankohtana oli olemassa edellä 36 ja 37 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettu jo syntynyt ja edelleen olemassa oleva vaara tuomioistuimessa nostettavasta kanteesta.

41 Nyt käsiteltävä kanne voidaan siis ottaa tutkittavaksi.

Asiakysymys

42 Kantaja esittää vaatimustensa tueksi neljä kanneperustetta, joista ensimmäinen liittyy ensisijaiseen vaatimukseen ja kolme viimeistä kolmeen toissijaiseen vaatimukseen. Kyseisistä kanneperusteista ensimmäinen koskee SEUT 107 artiklan 1 kohdan rikkomista ja oikeusvarmuuden periaatteen

loukkaamista siltä osin kuin komissio on päätellyt, että asianomaiset toimenpiteet ovat valtiontukea; toisessa kanneperusteessa on kyse siitä, että TV2:lle siirretyt lupamaksuun perustuvat tulot ja kantajalle myönnetty vapautus yhtiöverosta on luonnehdittu virheellisesti uudeksi tueksi; kolmas kanneperuste koskee SEUT 107 artiklan 1 kohdan rikkomista siltä osin kuin komissio on päätellyt, että lupamaksuista saadut tulot, jotka TV2 ohjasi aluetoimituksilleen, ovat TV2:lle myönnettyä valtiontukea, ja neljäs koskee oikeudellista virhettä siltä osin kuin komissio on katsonut, että TV2:lle Fonds TV2:n välityksellä maksetut mainostulot ovat valtiontukea.

43 Ensimmäisessä, kolmannessa ja neljännessä kanneperusteessa kyseenalaistetaan asianomaisten toimenpiteiden luonnehtiminen valtiontueksi. Toisessa kanneperusteessa kyseenalaistetaan osittain asianomaisten toimenpiteiden luonnehtiminen uudeksi tueksi. Kantaja riitauttaa erityisesti lupamaksuista ja yhtiöverosta vapauttamisesta saatujen tulojen luonnehtimisen uudeksi tueksi. Koska uudeksi tueksi luonnehtiminen edellyttää, että mainitut toimenpiteet ovat valtiontukea, toinen kanneperuste tutkitaan viimeiseksi sen jälkeen, kun on ensin arvioitu niiden kanneperusteiden perusteltavuutta, joilla kantaja riitauttaa valtiontuen olemassaolon ylipäätänsä.

Ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu SEUT 107 artiklan 1 kohdan rikkomiseen ja oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamiseen siltä osin kuin komissio on päätellyt, että asianomaiset toimenpiteet ovat valtiontukea

44 Kantaja väittää Tanskan kuningaskunnan tukemana ensimmäisessä kanneperusteessaan, että komissio on luonnehtinut asianomaiset toimenpiteet virheellisesti SEUT 107 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin sitä on tulkittu edellä 7 kohdassa mainitussa Altmark-tuomiossa (EU:C:2003:415), tarkoitetuksi valtiontueksi.

45 Kun otetaan huomioon kantajan ja Tanskan kuningaskunnan väitteet, on katsottava, että nyt käsiteltävään kanneperusteeseen sisältyy neljä osaa, joista ensimmäinen koskee SEUT 107 artiklan 1 kohdan, sellaisena kuin sinä on tulkittu edellä 7 kohdassa mainitussa tuomiossa Altmark (EU:C:2003:415), virheellistä tulkintaa. Toinen osa koskee oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista. Kolmas ja neljäs osa perustuvat toisen ja neljännen Altmark-edellytyksen virheelliseen soveltamiseen.

46 Ennen kuin näitä neljää osaa ryhdytään tutkimaan, on huomautettava, että SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi luokitteleminen edellyttää, että neljä edellytystä täyttyy eli kyse on valtion toimenpiteestä tai valtion varoilla toteutetusta toimenpiteestä, kyseinen toimenpide on omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, toimenpiteellä annetaan etua sille, joka on toimenpiteen kohteena, ja toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua (edellä 7 kohdassa mainittu tuomio Altmark, EU:C:2003:4150, 75 kohta).

47 Edellä 46 kohdassa mieleen palautetusta määritelmästä seuraa, että yksi SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle valtiontuelle ominaisista edellytyksistä on se, että tuensaajalle annetaan etua. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut edellä 7 kohdassa mainitussa tuomiossa Altmark (EU:C:2003:415) tässä yhteydessä, että jos valtion toimenpidettä on pidettävä korvauksena, joka on vastike edunsaajayritysten suorittamista sellaisista palveluista, jotka johtuvat julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä, sillä ei voida katsoa annettavan etua sille, joka on toimenpiteen kohteena, siten, että tämä asetetaan edulliseen kilpailutilanteeseen suhteessa sen kanssa kilpaileviin yrityksiin. Tällainen toimenpide ei siis täytä yhtä valtiontuen olemassaololle asetetuista edellytyksistä, eikä se näin ollen kuulu SEUT 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan (tuomio 8.5.2013, Libert ym., C-197/11 ja C-203/11, Kok., EU:C:2013:288, 84 kohta).

48 Unionin tuomioistuin on kuitenkin esittänyt neljä edellytystä, jotka julkisen palvelun suorittamisesta maksettavan korvauksen on täytettävä, jotta sitä voitaisiin konkreettisessa tilanteessa pitää sellaisena, ettei sillä anneta etua sen saajalle, ja jotta sitä ei siis luonnehdita SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi (ks. vastaavasti edellä 7 kohdassa mainittu tuomio Altmark, EU:C:2003:415, 87–94 kohta).

49 Altmark-edellytykset ovat seuraavat. Ensinnäkin korvauksen saajana olevan yrityksen tehtäväksi on tosiasiassa annettava julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen, ja nämä velvoitteet on määriteltävä selvästi. Toiseksi ne parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, on etukäteen vahvistettava objektiivisesti ja läpinäkyvästi. Kolmanneksi korvaus ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa kaikki ne kustannukset tai osa niistä kustannuksista, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa, kun otetaan huomioon kyseisestä toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto. Neljänneksi silloin, kun julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä vastaavaa yritystä ei tietyssä konkreettisessa tapauksessa valita sellaisessa julkisia hankintoja koskevassa menettelyssä, jossa on mahdollista valita se ehdokas, joka kykenee tuottamaan kyseiset palvelut julkisyhteisön kannalta vähäisimmin kustannuksin, tarvittavan korvauksen taso on määritettävä tarkastelemalla sellaisia kustannuksia, joita hyvin johdetulle ja asetettujen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen kannalta riittävillä välineillä varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuisi kyseisten velvoitteiden täyttämisestä, kun otetaan huomioon toiminnasta saadut tulot ja kohtuullinen voitto.

50 Nyt käsiteltävän kanteen ensimmäinen kanneperuste koskee ensisijaisesti toisen ja neljännen Altmark-edellytyksen tulkintaa ja soveltamista.

– Ensimmäinen osa, joka koskee SEUT 107 artiklan 1 kohdan, sellaisena kuin sitä on tulkittu edellä 7 kohdassa mainitussa tuomiossa Altmark (EU:C:2003:415), virheellistä tulkintaa

51 Kantaja esittää Tanskan kuningaskunnan tukemana ensimmäisessä osassa ensin yleisiä huomautuksia, jotka koskevat edellä 7 kohdassa mainitun Altmark-tuomion (EU:C:2003:415) ja Altmark-edellytysten tulkintaa. Se väittää, että kyseisiä edellytyksiä on tulkittava niiden asiayhteyden ja tavoitteen perusteella ja siten, ettei valtiontuen käsitettä uloteta koskemaan toimenpiteitä, joista yritykset eivät saa etua, joka asettaa ne edullisempaan asemaan kilpailijoihinsa nähden. Näistä edellytyksistä kolmas, jonka mukaan korvaus ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa ne kustannukset, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa, kun otetaan huomioon kyseisestä toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto, on perustavanlaatuinen arvioitaessa sitä, onko kyse valtiontuesta, ja oikeuskäytännöstä ja etenkin 12.2.2008 annetusta tuomiosta BUPA ym. v. komissio (T-289/03, Kok., jäljempänä BUPA-tuomio, EU:T:2008:29) ilmenee kantajan mukaan mahdollisuus poiketa muiden edellytysten soveltamisesta.

52 Kantajan on katsottava tarkoittavan kyseisellä väitteellä, että kun komissio tutkii toimenpidettä SEUT 107 artiklan 1 kohdan kannalta, sellaisena kuin sitä on tulkittu edellä 7 kohdassa mainitussa tuomiossa Altmark (EU:C:2003:415), sen on selvitettävä aluksi, onko kolmas Altmark-edellytys täyttynyt ja, jos näin on, poikettava toisen ja neljännen Altmark-edellytyksen soveltamisesta. Käsiteltävässä asiassa komissio on siis kantajan mukaan rikkonut SEUT 107 artiklan 1 kohtaa, koska se on sen sijaan, että se olisi soveltanut edellä 7 kohdassa mainittua tuomiota Altmark (EU:C:2003:415) kantajan ehdottaman menetelmän mukaisesti, todennut, että toista ja neljättä Altmark-edellytystä oli sovellettava, tarkastamatta ensin kolmannen Altmark-edellytyksen yhteydessä, ylittikö TV2:n asianomaisista toimenpiteistä saama etu tosiasiassa sen, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa ne kustannukset, joita sen julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa.

53 Kantajan väitteitä on tulkittava tällä tavalla, koska se näyttää kaventavan SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun edun käsitteen liian suuren korvauksen käsitteeseen tai toisin sanoen sellaisen korvauksen käsitteeseen, joka ylittää sen, mikä on tarpeen, jotta kolmannessa Altmark-edellytyksessä tarkoitetulla

tavalla voidaan kattaa ne kustannukset, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa. Tämän näkemyksen mukaan on siis niin, että jos kyse ei ole liian suuresta korvauksesta, kyse ei ole myöskään SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta edusta, eikä toimenpidettä voida pitää valtiontukena.

54 Tässä yhteydessä yhtäältä on riittävää huomauttaa, että kun unionin yleinen tuomioistuin on jo katsonut vastatessaan väitteisiin, jotka muistuttavat kantajan esittämiä väitteitä ja jotka perustuvat kolmannelle Altmark-edellytykselle annettavaan suurempaan painoarvoon, että edellä 7 kohdassa mainitun tuomion Altmark (EU:C:2003:415) täysin yksiselitteisestä sanamuodosta seuraa, että kaikkien siinä vahvistettujen neljän edellytyksen tarkoituksena on kyseisen toimenpiteen luonnehtiminen valtiontueksi ja täsmällisemmin edun olemassaolon määrittäminen. Valtiollista toimenpidettä, joka ei täytä yhtä tai useampaa mainituista edellytyksistä, on siten pidettävä SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna valtiontukena (ks. tuomio 16.12.2010, Alankomaat ja NOS v. komissio, T-231/06 ja T-237/06, Kok., EU:T:2010:525, 128, 145 ja 146 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. myös vastaavasti tuomio 6.10.2009, FAB v. komissio, T-8/06, EU:T:2009:386, 65 kohta).

55 Erityisesti kolmannen ja toisen Altmark-edellytyksen välisestä suhteesta on lisäksi todettava, ettei näytä olevan mahdollista todeta, ettei edunsaajayritykselle, joka hoitaa julkisen palvelun tehtävää, myönnetty korvaus ylitä sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa kaikki ne kustannukset tai osa niistä kustannuksista, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa, kun otetaan huomioon kyseisestä toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto, jollei etukäteen tiedetä, minkä parametrien mukaan kyseisen korvauksen määrä on vahvistettu, mistä juuri toisessa Altmark-edellytyksessä on kyse.

56 Toisin kuin kantaja väittää, kaikkien Altmark-edellytysten on siis täytyttävä, jotta valtion toimenpide voi jäädä SEUT 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalan ulkopuolelle.

57 Toisaalta kantaja ei voi myöskään vedota pätevästi edellä 51 kohdassa mainittuun BUPA-tuomioon (EU:T:2008:29) tukeakseen väitettään, jonka mukaan tietyistä Altmark-edellytyksistä on mahdollista poiketa. On huomattava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki kyseisessä tuomiossa sellaisen päätöksen pätevyyden, jossa komissio oli arvioinut EY 87 artiklan 1 kohdan kannalta yksityistä sairausvakuutusta koskevilla Irlannin markkinoilla voimassa olevaa riskintasausjärjestelmää. Yksityinen sairausvakuutusjärjestelmä perustui Irlannissa pääosin kaikilla henkilöillä riippumatta heidän iästään, sukupuolestaan tai terveydentilastaan olevaan avoimeen liittymisoikeuteen ja kaikille vakuutuksenantajille asetettuun velvollisuuteen noudattaa yhteistä hinnoittelua, mikä merkitsi sitä, että kaikki vakuutetut maksoivat samantyyppisestä tuotteesta saman vakuutusmaksun riippumatta heidän terveydentilastaan. Tässä tilanteessa riskintasausjärjestelmän mukaan yhtäältä sellaiset vakuutuksenantajat, joiden riskiprofiili oli terveempi kuin markkinoiden keskimääräinen riskiprofiili, maksoivat maksuja valtion elimelle Health Insurance Authoritylle (sairausvakuutusviranomainen), ja toisaalta sairausvakuutusviranomainen maksoi vastaavan maksun sellaisille vakuutuksenantajille, joiden riskiprofiili ei ollut yhtä terve kuin markkinoiden keskimääräinen riskiprofiili. Nämä maksut maksettiin erityisesti tätä tarkoitusta varten perustetusta, sairausvakuutusviranomaisen hoitamasta rahastosta. Luomalla kyseisen vakuutuksenantajien välistä solidaarisuutta koskevan järjestelmän riskintasausjärjestelmällä pyrittiin takaamaan yksityistä sairausvakuutusta koskevien markkinoiden vakaus Irlannissa ja poistamaan vakuutuksenantajien riskiprofiilien väliset vaihtelut, jotta voitiin välttää se, että vakuutuksenantajat keskittyvät valikoivien markkinointistrategioiden avulla kuluttajiin, joiden aiheuttama riski on vähäinen. Komissio tutki kyseistä järjestelmää erään sellaisen vakuutuksenottajan tekemän kantelun johdosta, joka maksoi terveemmän riskiprofiilinsa vuoksi korkeampia maksuja kuin muut. Komissio päätteli riskintasausjärjestelmää tutkittuaan, että siinä määrättiin maksuista, jotka oli rajattu siihen vähimmäismäärään, joka tarvitaan, jotta edunsaajina oleville vakuutuksenantajille voidaan maksaa korvausta velvollisuudesta tarjota yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, eikä se näin ollen ollut EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki (edellä 51 kohdassa mainittu BUPA-tuomio, EU:T:2008:29, 27, 37, 41 ja 43 kohta).

58 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi näiden edellä 57 kohdassa kuvatun riskintasausjärjestelmän ominaispiirteiden perusteella, joita olivat yhtäältä kyseisen korvausjärjestelmän neutraalisuus suhteessa edunsaajien tuloihin ja voittoihin ja toisaalta kyseisten edunsaajien riskiprofiiliin, joka ei ollut yhtä terve, liittyvien lisäkustannusten erityispiirteet, että yhtä Altmark-edellytystä eli neljättä edellytystä ei voitu soveltaa ehdottomasti käsiteltävässä tapauksessa (edellä 51 kohdassa mainittu BUPA-tuomio, EU:T:2008:29, 246–248 kohta).

59 Kantaja ei yhtäältä väitä, että TV2:lle myönnettyyn korvaukseen liittyisi edellä 51 kohdassa mainitun BUPA-tuomion (EU:T:2008:29) taustalla olevassa asiassa kyseessä olleita erityispiirteitä vastaavia erityispiirteitä.

60 Oikeuttaakseen poikkeamisen Altmark-edellytyksistä nyt käsiteltävässä asiassa kantaja vetoaa näet ainoastaan julkisen yleisradiopalvelun erityispiirteeseen sinällään. Kantajan mukaan kyseinen julkisen yleisradiopalvelun erityispiirre liittyy kyseistä julkista palvelua määriteltäessä ilmeneviin vaikeuksiin. Se vetoaa tässä yhteydessä erityisesti EUT-sopimukseen liitettyyn pöytäkirjaan jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta (jäljempänä Amsterdamin pöytäkirja). Se väittää, että kun komissio tutki Altmark-edellytysten soveltuvuutta, sen olisi pitänyt ottaa huomioon se, että Amsterdamin pöytäkirjan mukaan jäsenvaltioilla on oikeus määritellä julkisen yleisradiopalvelun tehtävät laajoin ja laadullisin kriteerein.

61 Tässä yhteydessä on huomautettava, että Amsterdamin pöytäkirjan sanamuodosta ilmenee, että kyseisellä toimella pyritään tulkitsemaan SEUT 106 artiklan 2 kohdassa vahvistettua poikkeusta (ks. vastaavasti tuomio 10.7.2012, TF1 ym. v. komissio, T-520/09, EU:T:2012:352, 94 kohta). Se ei siis ole merkityksellinen arvioitaessa niiden Altmark-kriteerien sovellettavuutta, joilla on tarkoitus todeta, onko kyse valtiontuesta, eikä, onko tuki sisämarkkinoille soveltuva. Unionin yleinen tuomioistuin on lisäksi jo todennut, ettei ole mahdollista hyväksyä sitä, että Amsterdamin pöytäkirjassa syrjäytettäisiin kilpailusääntöjen soveltaminen ja kiellettäisiin komissiota tutkimasta yhteisöjen tuomioistuimen edellä 7 kohdassa mainitussa tuomiossa Altmark (EU:C:2003:415) määrittämien kriteerien nojalla, tuottaako valtion rahoitus taloudellista etua julkisen palvelun yleisradioyhtiöille (edellä 54 kohdassa mainittu tuomio Alankomaat v. komissio, EU:T:2010:525, 149 kohta).

62 Lisäksi on todettava, että vaikka Amsterdamin pöytäkirjalla olisi katsottava olevan merkitystä arvioitaessa valtiontuen olemassaoloa, se koskee vain ensimmäistä Altmark-edellytystä, jossa on kyse julkisen palvelun velvoitteiden määrittelemisestä. Nyt käsiteltävässä tapauksessa oikeusriita ei kuitenkaan koske kysymystä siitä, onko ensimmäinen Altmark-edellytys täyttynyt.

63 Edellä 51 kohdassa mainitusta BUPA-tuomiosta (EU:T:2008:29) ei toisaalta ilmene – toisin kuin kantaja väittää –, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan neljäs Altmark-edellytys voitaisiin jättää kokonaan soveltamatta. Vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin myönsi, että kun otettiin huomioon kyseessä olevan korvausjärjestelmän erityispiirteet, kyseistä edellytystä ei voitu soveltaa ehdottomasti, se korosti sitä vastoin, että komissiolla oli näistä erityispiirteistä huolimatta velvollisuus varmistaa, ettei korvaus mahdollistanut sellaisten kustannusten korvaamista, jotka saattoivat aiheutua edunsaajien tehottomuudesta (edellä 51 kohdassa mainittu BUPA-tuomio, EU:T:2008:29, 246 ja 249 kohta).

64 Kantaja väittää toiseksi, että kun komissio sovelsi käsiteltävässä asiassa Altmark-edellytyksiä ja noista edellytyksistä erityisesti toista ja neljättä edellytystä, se ei ottanut huomioon sitä, että kyseisiä edellytyksiä on sovellettu edellä 7 kohdassa mainittua tuomiota Altmark (EU:C:2003:415) aikaisempiin olosuhteisiin. Edellä 11 kohdassa mainitun TV2 I -tuomion (EU:T:2008:457) 228 ja 232 kohdasta kuitenkin ilmenee, että tällaisessa tapauksessa on riittävää, että kyseisiä edellytyksiä on pääosin noudatettu.

65 Tässä yhteydessä on yhtäältä heti alkuun täsmennettävä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi vain edellä 11 kohdassa mainitun TV2 I -tuomion (EU:T:2008:457) 228 kohdassa korostamalla sitä, ettei tämä merkinnyt sen mielestä komissiolla valtiontukien alalla olevan toimivallan loukkaamista, että kun otettiin huomioon Tanskan kuningaskunnan sille esittämät seikat, ei ollut mahdotonta, että TV2:lle tulevan lupamaksun suuruuden määrittämistapa saattoi olla objektiivinen ja avoin menettelytapa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan ei siis ollut mahdotonta, että näiden menettelytapojen perusteellinen tutkinta olisi tarvittaessa voinut osoittaa, että Tanskan kuningaskunta oli pääosin taannut toisen Altmark-edellytyksen noudattamisen jopa ennen kuin yhteisöjen tuomioistuin vahvisti nämä edellytykset. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi toisaalta mainitun tuomion 232 kohdassa ainoastaan, ettei ollut mahdotonta, että TV2:lle tutkinnan kohteena olevan ajanjakson kuluessa tulleen lupamaksun määrän määrittämistä ohjanneiden olosuhteiden muodostaman kokonaisuuden perusteellinen tutkinta, joka komission olisi pitänyt suorittaa, olisi voinut johtaa siihen lopputulokseen, että Tanskan kuningaskunta oli valvonut neljännen Altmark-edellytyksen noudattamista jo ennen kuin yhteisöjen tuomioistuin määritteli nämä edellytykset.

66 Edellä 11 kohdassa mainitun TV2 1-tuomion (EU:T:2008:457) 228 ja 232 kohdasta ilmenee, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan komissio olisi TV2:lle tutkinnan kohteena olevan ajanjakson kuluessa tulleen lupamaksun määrän määrittämistä ohjanneiden olosuhteiden muodostaman kokonaisuuden perusteellisen tutkinnan, jota ei ollut suoritettu TV2 I -päätöksessä, perusteella voinut tehdä sen johtopäätöksen, että toinen ja neljäs Altmark-edellytys olivat täyttyneet käsiteltävässä tapauksessa. Ilmaisu ”pääosin” voi tarkoittaa pelkästään sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan ei voitu pitää mahdottomana, että kun otetaan huomioon käsiteltävän asian olosuhteet, toisen ja neljännen Altmark-edellytyksen erityistavoitteet oli saavutettu. Ei näet näytä johdonmukaiselta väittää, että Altmark-edellytyksiä on sovellettava samalla kuin ilmaisun ”pääosin” käyttämisellä haluttaisiin todeta, että on riittävää, että kyseiset edellytykset ovat osittain täyttyneet.

67 Kantaja ei myöskään itse selitä, mitä sen mielestä toisen ja neljännen Altmark-edellytyksen soveltaminen ”pääosin” tarkoittaa. Sen voidaan tulkita väittävän, että koska komissio on soveltanut kyseisiä edellytyksiä edellä 7 kohdassa mainittua tuomiota Altmark (EU:C:2003:415) aikaisempiin olosuhteisiin, sen olisi pitänyt tulkita niitä joustavammin sovittamalla ne käsiteltävän tapauksen erityisiin olosuhteisiin.

68 Kun kantajalta on kysytty asiasta suullisessa käsittelyssä, se on vedonnut 7.11.2012 annettuun tuomioon CBI v. komissio (T-137/10, Kok., EU:T:2012:584, 85–89 kohta), josta sen mukaan ilmenee mahdollisuus soveltaa Altmark-edellytyksiä tavalla, joka ei ole niin tiukka ja joka on sovitettu asianomaisen alan erityispiirteisiin.

69 Tässä yhteydessä on täsmennettävä, että unionin yleinen tuomioistuin tutki mainitussa tuomiossa sellaisen päätöksen pätevyyttä, jolla komissio oli todennut muodollista tutkintamenettelyä aloittamatta, että Bruxelles-Capitalen (Belgia) alueella sijaitseville yleisille julkisille sairaaloille myönnetyt korvaukset olivat sisämarkkinoille soveltuvaa valtiontukea. Se korosti tässä yhteydessä, että vaikka Altmark-edellytykset koskevat erotuksetta kaikkia talouden aloja, niitä sovellettaessa on otettava huomioon tietyn alan erityisluonne. Unionin yleinen tuomioistuin huomautti myös vetoamalla tässä yhteydessä edellä 51 kohdassa mainittuun BUPA-tuomioon (EU:T:2008:29), että kun otetaan huomioon julkisen palvelun tehtävien erityisluonne tietyillä aloilla, edellä 7 kohdassa mainittua tuomiota Altmark (EU:C:2003:415) on sovellettava joustavasti viittaamalla siinä esitettyjen edellytysten henkeen ja tavoitteeseen tavalla, joka on sovitettu yksittäistapauksen erityispiirteisiin. Unionin yleinen tuomioistuin totesi lopuksi, että koska unionin tuomioistuimen edellä 7 kohdassa mainitussa tuomiossa Altmark (EU:C:2003:415) muotoilemat edellytykset koskevat liikennealaa, joka on kiistatta taloudellinen ja kilpailullinen ala, niitä ei voida soveltaa yhtä tiukasti sairaala-alaan, joka ei ole välttämättä yhtä kilpailu- ja markkinahenkinen ala (edellä 68 kohdassa mainittu tuomio CBI v. komissio, EU:T:2012:584, 85, 86 ja 89 kohta).

70 Kyseisestä tuomiosta seuraa, että Altmark-edellytysten soveltamisen tietyssä tapauksessa tavalla, joka ei ole niin tiukka, voi oikeuttaa se, ettei ala, jolla korvauksen saaja toimii, ole kilpailu- ja markkinahenkinen. Samalla kun otetaan huomioon julkista yleisradiopalvelua koskevan tehtävän erityisyys, jota Amsterdamin pöytäkirjassa korostetaan, ei voida kuitenkaan katsoa, etteikö yleisradioala olisi kilpailu- ja markkinahenkinen ala. Käsiteltävässä asiassa kyseisen alan kilpailu- ja markkinahenkisyys ilmenee etenkin siitä, että TV2, jota rahoitetaan osittain sen mainostuloilla, toimi televisiomainosten markkinoilla. Edellä 68 kohdassa mainitun tuomion CBI v. komissio annetun tuomion (EU:T:2012:584) taustalla olevista olosuhteista poiketen nyt käsiteltävän asian olosuhteet eivät siis oikeuta soveltamaan Altmark-edellytyksiä tavalla, joka ei ole niin tiukka.

71 Suullisessa käsittelyssä esitetyistä selvennyksistä huolimatta kantajan väite, jonka mukaan komission olisi pitänyt tulkita Altmark-edellytyksiä joustavammin sovittamalla ne nyt käsiteltävän asian olosuhteisiin, on joka tapauksessa edelleen hämärä ja epätäsmällinen, koska kantaja ei selitä, miten tällainen kyseessä olevien kahden edellytyksen sovittaminen olisi tehtävä.

72 Jos kyseinen väite olisi tiivistettävä toteamukseksi siitä, että kyseessä olevien kahden edellytyksen olisi käsiteltävässä tapauksessa katsottava täyttyneen, sitä ei myöskään voitaisi arvioida abstraktisti nyt käsiteltävän kanneperusteen osan yhteydessä, vaan sitä olisi tarkasteltava myöhemmin niiden kolmannen ja neljännen osan yhteydessä esitettyjen väitteiden kanssa, joissa kantaja katsoo, että näitä kahta edellytystä nyt käsiteltävässä asiassa sovellettaessa on tehty virheitä.

73 Edellä esitetyn perusteella ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

– Toinen osa, joka koskee oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista

74 Kantaja väittää nyt käsiteltävän kanneperusteen toisen osan yhteydessä, että riidanalaisella päätöksellä loukataan oikeusvarmuuden periaatetta.

75 Väitteistä, joissa kantaja viittaa oikeusvarmuuden periaatteeseen, ilmenee, että kyseistä periaatetta on sen mukaan loukattu kahdella tavalla.

76 Kantaja väittää yhtäältä, että toisen ja neljännen Altmark-edellyksen soveltaminen edellä 7 kohdassa mainitun tuomion Altmark (EU:C:2003:415) julistamista aikaisempiin olosuhteisiin merkitsee kyseessä olevien edellytysten taannehtivaa soveltamista. Tämä taannehtiva soveltaminen merkitsee kuitenkin kantajan mukaan oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista.

77 Kantaja väittää toisaalta, että nyt käsiteltävässä tapauksessa on loukattu oikeusvarmuuden periaatetta, kun otetaan huomioon erityisesti se, että se voi Altmark-edellytysten soveltamisen vuoksi joutua maksamaan korkoa sääntöjenvastaisuuden ajalta ja mahdollisesti korvausta kilpailijoilleen edellä 38 kohdassa mainitun CELF-tuomion (EU:C:2008:79) 52 ja 53 kohdan mukaisesti. Kantaja täsmentää tältä osin, että oikeusvarmuuden periaatetta loukkaa erityisesti se, että se vastaa sen taloudellisista seurauksista, ettei sille laissa asetetuista julkisen palvelun velvoitteista maksettavaa korvausta ole ilmoitettu komissiolle, koska korvausjärjestelmän osalta on katsottu, ettei siinä noudateta täysin yli 25 vuotta mainitun järjestelmän käyttöön ottamisen jälkeen annetussa tuomiossa muotoiltuja edellytyksiä, joita viranomaisilla ei ollut mitään syytä tuntea. Kantajan mukaan oikeusvarmuuden periaatteen loukkaaminen on sitäkin selvempää nyt käsiteltävässä tapauksessa, koska yhteisöjen tuomioistuin on neljännen Altmark-edellytyksen yhteydessä asettanut jäsenvaltioille uuden velvollisuuden toimia eli velvollisuuden järjestää tarjouskilpailu.

78 Kantajan ensimmäinen väite ei eroa suuresti siitä väitteestä, jonka se esittää nyt käsiteltävän kanneperusteen ensimmäisessä osassa (ks. edellä 64 kohta). Kun kantaja näet väittää tuossa ensimmäisessä osassa, että Altmark-edellytysten soveltamisen edellä 7 kohdassa mainittua tuomiota Altmark (EU:C:2003:415) aikaisempiin olosuhteisiin olisi pitänyt olla ”joustavaa”, se katsoo nyt

käsiteltävässä osassa, että komission olisi pitänyt oikeusvarmuuden periaatteen nojalla jättää kokonaan soveltamatta kyseessä olevia edellytyksiä yhteisöjen tuomioistuimen merkityksellistä tuomiota aikaisempiin olosuhteisiin.

79 Tämä ensimmäinen väite on hylättävä. Aluksi on huomautettava, että edellä 7 kohdassa mainittu tuomio Altmark (EU:C:2003:415) on yhteisöjen tuomioistuimen ennakkoratkaisumenettelyssä antama tuomio. On todettava, että toimivallalla, joka unionin tuomioistuimella on SEUT 267 artiklan nojalla, pyritään varmistamaan, että unionin oikeutta ja erityisesti oikeussääntöjä, joilla on kansallisia tuomioistuimia sitova välitön oikeusvaikutus, tulkitaan ja sovelletaan yhdenmukaisesti (tuomio 27.3.1980, Denkavit italiana, 61/79, Kok., EU:C:1980:100, 15 kohta), ja että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ennakkoratkaisumenettelyssä annetulla tuomiolla ei ole konstitutiivista arvoa vaan puhtaasti toteava arvo siten, että sen vaikutukset ilmenevät lähtökohtaisesti tulkitun säännön voimaantulopäivästä lähtien (ks. tuomio 8.9.2011, Q-Beef ja Bosschaert, C-89/10 ja C-96/10, Kok., EU:C:2011:555, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Unionin tuomioistuin voi tosin poikkeustapauksissa unionin oikeusjärjestykseen kuuluvaa yleistä oikeusvarmuuden periaatetta soveltaen ja vakavien vaikeuksien välttämiseksi rajoittaa ajallisesti tuomionsa vaikutuksia ja estää näin kaikkia asianomaisia henkilöitä vetoamasta sen tulkitsemaan oikeussääntöön vilpittömässä mielessä perustettujen oikeussuhteiden pätevyyden kyseenalaistamiseksi (ks. vastaavasti em. tuomio Denkavit italiana, EU:C:1980:100, 17 kohta ja tuomio 19.12.2013, Association Vent De Colère! ym., C-262/12, Kok., EU:C:2013:851, 39 ja 40 kohta). Kuten edellä 51 kohdassa mainitussa BUPA-tuomiossa (EU:T:2008:29, 158 ja 159 kohta) on jo korostettu, unionin tuomioistuin ei kuitenkaan päättänyt soveltaa kyseistä poikkeuksellista toimenpidettä antaessaan edellä 7 kohdassa mainitun tuomion Altmark (EU:C:2003:415).

80 Näin ollen – toisin kuin kantaja väittää – toista ja neljättä Altmark-edellytystä ei voida jättää soveltamatta sillä perusteella, että kyseisiä edellytyksiä sovelletaan käsiteltävässä asiassa edellä 7 kohdassa mainitussa asiassa annetun tuomion (EU:C:2003:415) julistamista aikaisempiin olosuhteisiin.

81 Kantaja näyttää katsovan toisessa väitteessään, että käsiteltävässä asiassa on loukattu oikeusvarmuuden periaatetta, kun otetaan erityisesti huomioon niiden taloudellisten seurausten vakavuus, jotka sille aiheutuvat asianomaisten toimenpiteiden, jotka on toteutettu kauan ennen edellä 7 kohdassa mainitun tuomion Altmark (EU:C:2003:415) julistamista, luonnehtimisesta Altmark-edellytysten perusteella valtiontueksi.

82 Myöskään tällaista väitettä ei voida hyväksyä. Oikeuskäytännöstä näet ilmenee, että tuensaajalle sellaisesta toimenpiteestä, jota ei ole ilmoitettu, aiheutuvat taloudelliset seuraukset eivät merkitse seikkaa, joka oikeuttaisi yleisen oikeusvarmuuden periaatteen nojalla rajoittamaan ajallisesti sellaisen tuomion vaikutuksia, jolla unionin tuomioistuin tulkitsee SEUT 107 artiklan 1 kohtaa siten, että kyseinen toimenpide osoittautuu valtiontueksi (ks. vastaavasti edellä 79 kohdassa mainittu tuomio Association Vent De Colère! ym., EU:C:2013:851, 40–42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tästä seuraa, ettei kantaja voi vedota kielteisiin taloudellisiin olosuhteisiin, joihin Altmark-edellytysten soveltaminen asianomaisiin toimenpiteisiin ja kyseisten toimenpiteiden luonnehtiminen SEUT 107 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin sitä on tulkittu edellä 7 kohdassa mainitussa tuomiossa Altmark (EU:C:2003:415), tarkoitetuksi valtiontueksi sen osalta johtaisi, vaatiakseen oikeusvarmuuden periaatteen nimissä, ettei kyseisiä edellytyksiä ole sovellettava nyt käsiteltävässä asiassa.

83 Lisäksi on todettava, ettei kantaja pyri väitteillään todellisuudessa kyseenalaistamaan Altmark-edellytysten taannehtivaa soveltamista sellaisenaan vaan sen tarkoituksena on kyseenalaistaa edellä 38 kohdassa mainitusta CELF-tuomiosta (EU:C:2008:79) aiheutuvat seuraukset. Nyt käsiteltävän kanteen tavoitteena, joka oikeuttaa lisäksi kantajan oikeussuojan tarpeen, on näet välttää joutumasta maksamaan mahdollisesti korkoja sääntöjenvastaisuuden ajalta edellä 38 kohdassa tarkoitetussa

CELF-tuomiossa (EU:C:2008:79) tarkoitetulla tavalla yhtäältä riitauttamalla asianomaisten toimenpiteiden luonnehtiminen valtiontueksi (ensimmäinen, kolmas ja neljäs kanneperuste) ja toisaalta riitauttamalla niiden luonnehtiminen uudeksi tueksi (toinen kanneperuste).

84 Kysymystä siitä, onko oikeusvarmuuden periaatteen mukaista asettaa tosiseikkojen tapahtuma-aikaan julkisen palvelun tehtävän täyttämisestä myönnettynä korvauksena pidetyn korvauksen saajalle tietyn rahasumman takaisin maksamista koskeva velvollisuus, joka perustuu SEUT 107 artiklan 1 kohdan ja SEUT 108 artiklan 3 kohdan tulkintaa koskevien tuomioiden, jotka on annettu useita vuosia kyseisen korvauksen maksamisen jälkeen, yhteiseen ja taannehtivaan soveltamiseen, ei voida ratkaista nyt käsiteltävänä olevan oikeusriidan yhteydessä, joka koskee sellaisen päätöksen pätevyyttä, jolla komissio on luonnehtinut mainitun korvauksen valtiontueksi. Kansallisen tuomioistuimen on arvioitava esitettyään unionin tuomioistuimelle tarvittaessa ennakkoratkaisukysymyksiä, voidaanko edellä 38 kohdassa mainitussa tuomiossa CELF (EU:C:2008:79) vahvistettuja sääntöjä soveltaa nyt käsiteltävän asian olosuhteissa. Oikeuskäytännön nykytilassa näiden periaatteiden soveltamisen seuraukset eivät missään tapauksessa voi oikeuttaa jättämään soveltamatta Altmark-edellytyksiä tai soveltamaan niitä tavalla, joka ei ole niin tiukka.

85 Toisin kuin kantaja väittää, on lopuksi niin, että kun yhteisöjen tuomioistuin vahvisti neljännen Altmark-edellytyksen, se ei asettanut jäsenvaltioille uutta velvollisuutta toimia eli velvollisuutta järjestää aina ja kaikissa tilanteissa julkista hankintaa koskeva menettely julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä vastuussa olevan yrityksen valitsemiseksi. Kyseisen edellytyksen muotoilusta tosin seuraa, että sellaisen julkisia hankintoja koskevan menettelyn järjestäminen, jossa on mahdollista valita se ehdokas, joka kykenee tuottamaan kyseiset palvelut julkisyhteisön kannalta vähäisimmin kustannuksin, on yksi tapa varmistaa neljännen Altmark-edellytyksen noudattaminen. Yhteisöjen tuomioistuin määritteli kuitenkin myös toisen tavan valvoa julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen tehokkuutta. Se näet totesi, että jos julkisia hankintoja koskevaa menettelyä ei ole järjestetty, tarvittavan korvauksen taso voidaan määrittää sellaisten kustannusten perusteella, joita hyvin johdetulle ja kyseessä olevien julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen kannalta riittävillä välineillä varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuisi kyseisten julkisten palvelun velvoitteiden täyttämisestä, kun otetaan huomioon toiminnasta saadut tulot ja kohtuullinen voitto.

86 Edellä olevasta seuraa, että oikeusvarmuuden periaate ei käsiteltävässä tapauksessa ollut esteenä sille, että komissio luonnehti asianomaiset toimenpiteet SEUT 107 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin sitä on tulkittu edellä 7 kohdassa mainittu tuomiossa Altmark (EU:C:2003:415), tarkoitetuksi valtiontueksi.

87 Ensimmäisen kanneperusteen toinen osa on siis hylättävä.

– Kolmas osa, joka koskee TV2:lle myönnetyn korvauksen laskentasääntöjen arvioimista toisen Altmark-edellytyksen kannalta

88 Kantaja väittää Tanskan kuningaskunnan tukemana nyt käsiteltävän kanneperusteen kolmannessa osassa, että vaikka komissio on perustellusti katsonut, että kaikkia Altmark-edellytyksiä voitiin soveltaa nyt käsiteltävässä tapauksessa ja että kyseisiä edellytyksiä oli lisäksi sovellettava täsmälleen sellaisina, kuin yhteisöjen tuomioistuin on ne määritellyt edellä 7 kohdassa mainitussa tuomiossa Altmark (EU:C:2003:415), komissio on tehnyt oikeudellisen virheen soveltaessaan näiden edellytysten toista edellytystä.

89 Kantaja ja Tanskan kuningaskunta väittävät, että parametrit, joiden perusteella TV2:lle myönnetty korvaus laskettiin, ja niitä täytäntöönpantaessa käytännössä noudatetut laskentasäännöt olivat etukäteen tiedossa, ja ne olivat objektiiviset ja läpinäkyvät. Korvaus määriteltiin näet yhtäältä niiden varojen, jotka oli tarkoitus antaa TV2:n käyttöön poliittisella päätöksellä (Tanskan hallituksen ja parlamentin välillä tehdyt nelivuotiset mediasopimukset), ja toisaalta mainoksista ja muista toiminnoista saatavien arvioitujen tulojen väliseksi erotukseksi.

90 Kantaja väittää täsmällisemmin ensinnäkin, että toisella Altmark-edellytyksellä ei ole niin suurta merkitystä käsiteltävän tapauksen kaltaisessa tilanteessa, jossa vain tietyt yritykset voivat tarjota julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseksi tarvittavat palvelut.

91 Kantaja väittää toiseksi, että se, että toimivaltaisten poliittisten päättäjien tehtäväksi annetaan julkisen yleisradiopalvelun tehtävän määritelmän osalta määrittää myös kyseisen tehtävän täyttämiseen liittyvät kustannukset, on oikeuskäytännön ja asiaan sovellettavien oikeussääntöjen mukaista.

92 Kantaja ja Tanskan kuningaskunta moittivat kolmanneksi komissiota siitä, että se on vain väittänyt, että Tanskan viranomaiset eivät ole toimittaneet tietoja korvauksen laskemista koskevista parametreista, selittämättä, mistä laskentaperusteita kyse voisi mahdollisesti olla tai minkälaiset julkisesta yleisradiopalvelusta maksettavan korvauksen vahvistamista koskevien Tanskan sääntöjen olisi oltava ominaisuuksiltaan, jotta niitä voitaisiin pitää toisen Altmark-edellytyksen mukaisina. Kantaja väittää myös, ettei komissio osoita väitteillään, etteivät julkista yleisradiopalvelua koskevan korvauksen vahvistamista koskevat Tanskan säännöt olleet asianmukaiset liian suuren korvauksen maksamisen estämiseksi.

93 Tanskan kuningaskunta huomauttaa lopulta neljänneksi, että komission toisesta Altmark-edellytyksestä nyt käsiteltävässä tapauksessa omaksuma tulkinta on virheellinen, koska se on ristiriidassa ensimmäisen Altmark-edellytyksen – sellaisena kuin sitä on tulkittu oikeuskäytännössä, jonka mukaan jäsenvaltioilla on huomattavia vapauksia määritellä julkisen palvelun tehtävät – kanssa. Kyseinen tulkinta on lisäksi liian laaja, ja se aiheuttaa sekaannusta toisen, kolmannen ja neljännen Altmark-edellytyksen välillä. Näissä Tanskan kuningaskunnan väitteissä yhdytään niihin kantajan väitteisiin, joiden mukaan komission ja Viasatin kirjelmissään esiin tuoma kysymys tehokkuudesta on merkityksellinen ainoastaan neljättä Altmark-edellytystä sovellettaessa.

94 Komissio on riidanalaisessa päätöksessä esittänyt aluksi tutkimusajanjakson aikana voimassa olleiden radio- ja televisiotoiminnasta annetun lain (lov om radio-og fjernsynsvirksomhed) merkityksellisten säännösten, sellaisina kuin Tanskan viranomaiset ovat ne esittäneet 24.3.2003 päivätyssä kirjeessään, sisällön (riidanalaisen päätöksen 105 ja 106 perustelukappale). Se on todennut muun muassa, että kulttuuriministeri määritti TV2:lle kuuluvan korvauksen määrän Tanskan parlamentin poliittisten puolueiden enemmistön tekemän mediasopimuksen puitteissa ja että tutkimusajanjakson aikana oli tehty kolme mediasopimusta: vuosien 1994–1997 mediasopimus, joka tehtiin 16.9.1993, vuosien 1997–2000 mediasopimus, joka tehtiin 10.5.1996, ja vuosien 2001–2004 mediasopimus, joka tehtiin 28.3.2000. Komissio on tämän jälkeen huomauttanut, että tutkimusajanjakson aikana TV2:lle myönnettyä korvausta ei ollut arvioitu uudelleen edes TV2:n mainostulojen laskettua huomattavasti vuonna 1999. Komissio on korostanut lisäksi riidanalaisen päätöksen 108 perustelukappaleessa, että Tanskan viranomaisten mukaan TV2:lle myönnetty korvaus määritettiin yhtäältä TV2:n talousarvion ja kirjanpidon mukaan indeksiin sidotun hinnan ja palkan perusteella sekä toisaalta taloudellisen analyysin perusteella. Komissio on todennut kyseisestä taloudellisesta analyysistä, että se muodostui kahdesta tilintarkastusyritys KPMG:n vuonna 1995 ja vuonna 1999 tekemästä taloudellisesta tutkimuksesta (jäljempänä KMPG:n tutkimukset), joilla pyrittiin tarkastelemaan erilaisia mainosmarkkinoiden kehityksen tulevaisuudennäkymiä kyseessä olevien lupamaksujaksojen osalta, jotta voitaisiin arvioida TV2:n mahdollisten mainostulojen määrää ja antaa siis Tanskan hallitukselle ja parlamentille aiempaa parempi perusta päätöksille niiden määrittäessä ja osoittaessa lupamaksutuloja. Komissio päättää arviointinsa riidanalaisen päätöksen 114–116 kohdassa seuraavasti:

”(114)
Komissio katsoo, että Tanskan parlamentin osallistuminen lupamaksun asettamisprosessiin takasi jossakin määrin avoimuuden ja objektiivisuuden. Lisäksi mediasopimuksista, joissa määritettiin TV2:n lupamaksuista saatavat määrät, päätettiin monta vuotta etukäteen ja tutkimusajanjaksona TV2:n korvausta ei kertaakaan mukautettu.

(115)
KPMG:n [tutkimuksissa] ennakoitiin kuitenkin vain TV2:lle kertyvien mainostulojen määrää (tulopuolta). Korvauksen määrittämiseen liittyvään menopuoleen ei näissä [tutkimuksissa] otettu kantaa. Komissiosta näyttää siltä, että mediasopimukset perustuivat vain TV2:lle edellisinä vuosina aiheutuneiden kustannusten sitomiseen indeksiin. Tanskan viranomaiset totesivatkin, että korvaus määritettiin TV2:n talousarvion ja tilinpäätöksen mukaan indeksiin sidotun hinnan ja palkan perusteella sekä sellaisten taloudellisten analyysien perusteella, joissa arvioitiin vain tulopuoli eikä otettu huomioon 16 päivänä syyskuuta 1993 tehdyn mediasopimuksen kattamaa jaksoa.

(116)
Lisäksi ei mainittu parametreja, joiden perusteella korvaus oli määrä laskea. Korvauksen määrä asetettiin etukäteen, mutta tuomion Altmark toisessa edellytyksessä todetaan, että itse parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, on etukäteen vahvistettava objektiivisesti ja läpinäkyvästi.”

95 Edellä 94 kohdassa mainituista perustelukappaleista ilmenee, että kun komissio tutki TV2:lle myönnetyn korvauksen laskentasääntöjä toisen Altmark-edellytyksen kannalta, se otti huomioon sen, että kyseisen korvauksen määrä määritettiin Tanskan parlamentin valvonnassa ja sellaisten KMPG:n tutkimusten perusteella, joiden sisältöä se oli tarkastellut. Komissio on riidanalaisen päätöksen 114 perustelukappaleessa jopa katsonut, että Tanskan parlamentin osallistumisella korvauksen määräyksen vahvistamismenettelyyn on voitu taata jossakin määrin ”avoimuus ja objektiivisuus”. Mainitusta perustelukappaleesta ilmenee lisäksi, että kaksi muuta tekijää eli se, että mediasopimuksissa määritettiin TV2:lle myönnetyt lupamaksutulot etukäteen useille vuosille, ja se, ettei TV2:n korvausta ollut mukautettu tutkimusajanjakson aikana, vahvistivat kyseistä ”avoimuutta ja objektiivisuutta”.

96 Komission mukaan Tanskan parlamentin osallistuminen, jolla taattiin ”jossakin määrin avoimuus ja objektiivisuus”, ei ollut kuitenkaan riittävä, jotta voitaisiin katsoa, että TV2:lle myönnetyn korvauksen laskentasäännöt täyttäisivät toisen Altmark-edellytyksen. Tekijänä, jonka johdosta komissio teki päätelmän, jonka mukaan kyseinen edellytys ei ollut täyttynyt, näyttää näet olleen se, että KPMG:n tutkimukset koskivat ainoastaan TV2:n arvioituja mainostuloja eikä niissä tutkittu TV2:lle osoitetun korvauksen laskennan ”kuluosaa”, joka perustuu ainoastaan TV2:lle aikaisempien vuosien aikana todellisuudessa aiheutuneisiin kustannuksiin indeksikorotuksineen.

97 Komission mukaan siis korvauksen saajalle todellisuudessa aiheutuneisiin kustannuksiin nojautuminen kyseisen korvauksen määrän laskemiseksi ei ole toisen Altmark-edellytyksen kannalta riittävää. Tästä voidaan päätellä, että komission mukaan toisen Altmark-edellytyksen täyttyminen edellytti sitä, että korvauksen laskentaparametrit muotoillaan siten, että korvauksen saajan menojen tai kustannusten määrään voidaan vaikuttaa tai sitä voidaan valvoa. Näyttää siis siltä, että komission mukaan toinen Altmark-edellytys sisältää ajatuksen korvauksen saajan tehokkuudesta.

98 Edellä 97 kohdassa esitetty riidanalaisen päätöksen tulkinta on vahvistettu komission kantajan väitteisiin antamassa vastauksessa. Komissio huomauttaa näet vastineessaan, että kantajan päättely perustuu yksinomaan lainsäädäntövallan suvereniteettiin ja siinä jätetään siis ottamatta huomioon korvauksen laskentaan liittyvät tekniset ominaispiirteet. Se toteaa vielä, että kyseisen päättelyn mukaan toisen Altmark-edellytyksen täyttymiseksi olisi riittävää, että jäsenvaltio on määrittänyt etukäteen korvauksen – olipa se mikä tahansa. Komission mukaan kyseisen edellytyksen mukaan valitulla laskentaparametrilla on kuitenkin voitava estää liian suuri korvaus ja varmistaa julkisen palvelun tehokkuus. Komissio väittää myös, että vaikka oletetaan, että TV2 on ainoa yritys, joka voi hoitaa kyseessä olevan julkisen palvelun, liian suuren korvauksen välttäminen ja kyseisen julkisen palvelun tehokkuuden varmistaminen on kuitenkin edelleen tarpeen, jottei TV2:lle maksettuja korvauksia luonnehdita valtiontueksi.

99 On todettava, että se, miten toinen Altmark-edellytys on ymmärretty – sellaisena kuin se ilmenee riidanalaisesta päätöksestä ja kuin sitä on tulkittu vastineen valossa – on virheellinen.

100 Siltä osin kuin Altmark-edellytykset liittyvät yhteen niistä neljästä tekijästä, jotka muodostavat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valtiontuen käsitteen, eli edunsaajalle annettuun etuun (ks. edellä 46–49 kohta), kaikkien näiden edellytysten yhteisenä tavoitteena on näet tarkastaa, sisältääkö yritykselle julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi myönnetty korvaus taloudellisen edun, joka on omiaan suosimaan kyseistä yritystä suhteessa kilpaileviin yrityksiin.

101 Vaikka kaikilla Altmark-edellytyksillä pyritään tähän yhteiseen tavoitteeseen, niillä kullakin on kuitenkin oma muista riippumaton ja poikkeava tehtävänsä.

102 Toisen Altmark-edellytyksen – sellaisena kuin se on esitetty edellä 7 kohdassa mainitun tuomion Altmark (EU:C:2003:415) 90 kohdassa – mukaan ne parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, on vahvistettava etukäteen objektiivisesti ja läpinäkyvästi, jotta voidaan välttää, että korvaus sisältää taloudellisen edun, joka on omiaan suosimaan edunsaajayritystä suhteessa kilpaileviin yrityksiin.

103 Kyseisen edellytyksen sisältö määritetään edellä 102 kohdassa esitetyn virkkeen ensimmäisessä osassa. Siitä ilmenee, että toisessa Altmark-edellytyksessä asetetaan kolme vaatimusta, jotka korvauksen laskentaparametrien on täytettävä sen varmistamiseksi, että kyseinen laskenta on luotettava ja komission tarkastettavissa. Näiden vaatimusten mukaan korvauksen laskentaparametrit on vahvistettava etukäteen läpinäkyvää menettelyä noudattaen ja niiden on oltava luonteeltaan objektiivisia. Edellä 7 kohdassa mainitusta tuomiosta Altmark (EU:C:2003:415) ei millään tavalla seuraa, että siinä esitetyn toisen edellytyksen mukaan korvauksen laskentaparametrit on suunniteltava siten, että kyseisen korvauksen saajalle aiheutuvien kustannusten määrään voidaan vaikuttaa tai sitä voidaan valvoa.

104 Komissio näyttää katsovan toisesta Altmark-edellytyksestä omaksumassaan tulkinnassa, että korvauksen laskentaparametrien on oltava objektiiviset ja ne on vahvistettava etukäteen avointa menettelyä noudattaen, mutta niillä on tämän lisäksi myös voitava varmistaa julkisen palvelun hallinnoinnin tehokkuus. Tällainen tulkinta, joka on ristiriidassa toisen Altmark-edellytyksen sanamuodon kanssa, johtaa kuitenkin sekaannukseen nyt tarkasteltavan edellytyksen ja neljännen edellytyksen välillä.

105 Komission omaksuma tulkinta toisesta Altmark-edellytyksestä ei saa tukea oikeuskäytännöstä eikä myöskään sen virkkeen toisesta osasta, jolla unionin tuomioistuin on muotoillut kyseisen edellytyksen ja joka on esitetty edellä 102 kohdassa. Kyseisen osan tarkoituksena on näet vain palauttaa mieliin kaikkien Altmark-edellytysten, kun niitä tarkastellaan yhdessä, yhteinen päämäärä, eikä sillä lisätä toiseen edellytykseen tehokkuutta koskevaa vaatimusta, joka on ominainen neljännelle edellytykselle.

106 Näiden seikkojen perusteella on katsottava, että kun komissio on vaatinut, että TV2:lle myönnetyn korvauksen laskentaparametrit on muotoiltava siten, että varmistetaan, että TV2 täyttää julkisen palvelun tehtävän tehokkaasti, se on tehnyt oikeudellisen virheen. Koska kyseinen virhe koskee toisen Altmark-edellytyksen ulottuvuutta itsessään, se koskee koko sitä arviointia, jonka komissio on tehnyt riidanalaisen päätöksen 112–117 perustelukappaleessa TV2:lle myönnetyn korvauksen laskentasäännöistä.

107 Lopuksi on todettava niiden moitteiden perusteltavuus, jotka kantaja esittää riidanalaisen päätöksen 116 perustelukappaleen osalta. Siltä osin kuin komissio tutkii riidanalaisen päätöksen 112–115 perustelukappaleessa kyseisen päätöksen 105–111 perustelukappaleessa esitettyjä korvauksen laskentasääntöjä, kyseisen päätöksen 116 perustelukappaleessa esitetty päätelmä, jonka mukaan ”ei mainittu parametreja, joiden perusteella korvaus oli määrä laskea,” on ristiriidassa sitä edeltävän arvioinnin kanssa tai se on merkityksetön. Kyseisessä perustelukappaleessa komissio vain toistaa toisen Altmark-edellytyksen sisällön yhdistämättä sitä niihin huomautuksiin, jotka se on esittänyt edellä olevissa perustelukappaleissa.

108 Näin ollen on todettava, että kantajan ensimmäisen kanneperusteen kolmas osa on perusteltu.

109 On kuitenkin huomautettava, että siltä osin kuin päätöksen tietyillä perusteluilla voidaan yksin perustella päätös oikeudellisesti riittävästi, virheet, jotka saattaisivat rasittaa päätöksen muita perusteluita, eivät missään tapauksessa vaikuta sen päätösosaan. Siltä osin kuin komission päätöksen päätösosa perustuu lisäksi useisiin perusteluihin, joista kukin yksinäänkin riittäisi päätösosan perustaksi, kyseinen päätös on lähtökohtaisesti kumottava ainoastaan siinä tapauksessa, että jokainen näistä perusteluista on lainvastainen. Kyseisessä tapauksessa virhe tai muu lainvastaisuus, joka vaikuttaa vain yhteen päätöksen perusteluista, ei voi olla riittävä perustelu riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi, jos tällä virheellä ei ole voinut olla ratkaisevaa vaikutusta tämän päätöksen tehneen toimielimen hyväksymään päätöksen päätösosaan (ks. tuomio 14.12.2005, General Electric v. komissio, T-210/01, Kok., EU:T:2005:456, 42 ja 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. myös vastaavasti tuomio 9.9.2010, Evropaïki Dynamiki v. komissio, T-387/08, EU:T:2010:377, 59 kohta).

110 Kun käsiteltävässä asiassa otetaan huomioon yhtäältä, että Altmark-edellytykset ovat kumulatiivisia, ja toisaalta, että komissio on katsonut riidanalaisessa päätöksessä, että sekä toinen että neljäs näistä edellytyksistä eivät olleet täyttyneet, se, että toista Altmark-edellytystä koskeva riidanalaisen päätöksen osa on lainvastainen, ei voi riittää kanteen hyväksymiseksi ja riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi siltä osin kuin siinä todetaan, että asianomaiset toimenpiteet ovat valtiontukea.

111 On siis tutkittava ensimmäisen kanneperusteen neljäs osa, joka koskee TV2:lle myönnetyn korvauksen laskentasääntöjen arviointia neljännen Altmark-edellytyksen kannalta.

– Neljäs osa, joka koskee TV2:lle myönnetyn korvauksen laskentatapojen arviointia neljännen Altmark-edellytyksen kannalta

112 Kantaja väittää Tanskan kuningaskunnan tukemana ensimmäisen kanneperusteen neljännessä osassa vastaavalla tavalla kuin kolmannessa osassa, että vaikka komissio on perustellusti katsonut, että kaikkia edellä 7 kohdassa mainitussa tuomiossa Altmark (EU:C:2003:415) vahvistettuja edellytyksiä voitiin soveltaa käsiteltävässä tapauksessa ja vaikka kyseisiä edellytyksiä oli lisäksi sovellettava täsmälleen sellaisina, kuin yhteisöjen tuomioistuin on ne mainitussa tuomiossa määritellyt, komissio on tehnyt oikeudellisen virheen soveltaessaan näiden edellytysten neljättä edellytystä.

113 Kantaja väittää ensimmäiseksi, että komissio arviointi perustuu virheelliseen lähtökohtaan, jonka mukaan kyseessä olevilla markkinoilla ja asianomaisen ajanjakson osalta oli mahdollista yksilöidä ”hyvin johdettu ja –– riittävillä välineillä varustettu keskivertoyritys”, jonka kustannusten määrää voitiin kohtuudella verrata kantajan omien kustannusten määrään. Kantaja väittää, että niin yleisellä tasolla kuin kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa julkisen palvelun tehtävät on annettu ainoastaan valtionyrityksille, Tanskassa ei ole olemassa kyseessä olevien palvelujen markkinoita eikä näin ollen hyödyllistä viitekohtaa, jonka avulla voitaisiin määritellä keskimääräiset kustannukset, jotka liittyvät julkisen palvelun tehtäviin. Kantaja katsoo, että tietty tehtävä voidaan suorittaa vaihtelevin kustannuksin viranomaisten, jotka määrittelevät tehtävät ja myöntävät niiden täyttämiseen tarvittavat varat, haluamien määrällisten ja laadullisten tasojen mukaan. Kantajan mielestä ei ole kuitenkaan esimerkiksi olemassa objektiivista vastausta kysymykseen siitä, olisiko tehokkaampaa tai tehottomampaa painottaa pikemminkin tanskalaisten draamaelokuvien tuotantoa kuin ajankohtaisohjelmia, niine eroineen, joita tällä olisi kustannuksiin.

114 Tässä yhteydessä on todettava, että jos julkisen palvelun tehtävää hoitavaa yritystä ei valita julkisia hankintoja koskevassa menettelyssä, neljännen Altmark-edellytyksen soveltaminen voi olla käytännössä vaikeaa. Yhtäältä ”hyvin johdetun ja –– riittävillä välineillä varustetun” yrityksen käsite edellyttää välttämättä sitä soveltavalla yksiköllä olevaa laajaa harkintavaltaa. Toisaalta kahden sellaisen yrityksen, joista toinen on julkinen yritys, joka hoitaa julkisen palvelun tehtävää, ja toinen yksityinen yritys, jolla ei ole tällaista tehtävää, vertailu ei ole helppoa, kun otetaan huomioon erityisesti se, että julkisen palvelun tehtävää hoitavaan yritykseen sovelletaan tiettyjä erityislaatuvaatimuksia. Kantaja huomauttaa tässä yhteydessä, että komissio näyttää itsekin myöntävän ne vaikeudet, joita TV2:n ja yhden sen

kanssa kilpailevan yrityksen vertailu aiheuttaa, muun muassa kun se myöntää riidanalaisen päätöksen 242 perustelukappaleessa, että toimijoiden asema ei Tanskan markkinoilla ole niin samanlainen, että tilinpäätöksen tunnuslukuja voitaisiin verrata suoraan.

115 Kantajan väite on kuitenkin hylättävä huolimatta niistä neljännen Altmark-edellytyksen soveltamiseen liittyvistä vaikeuksista tilanteessa, jossa – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – julkisen palvelun velvoitteet täyttävää yritystä ei ole valittu julkisia hankintoja koskevassa menettelyssä.

116 Jos sellaista julkisia hankintoja koskevaa menettelyä ei ole järjestetty, jossa on mahdollista valita se ehdokas, joka kykenee suorittamaan julkisen palvelun tehtävän vähäisimmin kustannuksin, myönnetty korvaus on vahvistettava ottamalla lähtökohdaksi hyvin johdettu ja riittävillä välineillä varustettu keskivertoyritys. Tällaisen yrityksen hakemisella pyritään optimoimaan julkisen palvelun tehtävän suorittamiseksi tarpeelliseksi katsotun korvauksen määrä ja välttämään se, että tehottoman yrityksen korkeat kustannukset otetaan lähtökohdaksi kyseisen korvauksen määrää laskettaessa. Jos korvauksen määrää ei optimoida, ei näet voida sulkea pois, että kyseinen korvaus sisältää taloudellisen edun, joka on omiaan suosimaan edunsaajayritystä suhteessa sen kilpailijoihin.

117 Kun yhteisöjen tuomioistuin vahvisti neljännen Altmark-edellytyksen, se totesi lisäksi, että jotta kyseinen edellytys voi täyttyä tilanteessa, jossa korvauksensaajaa ei valita julkisia hankintoja koskevassa menettelyssä, on löydettävä muu viiteyritys kuin kyseinen korvauksensaaja. Tämän edellytyksen täyttymiseksi ei siis ole riittävää, että jäsenvaltio toteaa, että julkisen palvelun tehtävän erityispiirteiden perusteella markkinoilla ei ole mahdollista yksilöidä yritystä, jota voitaisiin verrata korvauksensaajaan, ja pyrkii tämän jälkeen osoittamaan, että korvauksensaaja on itse kyseisessä edellytyksessä tarkoitettu ”hyvin johdettu ja – – riittävillä välineillä varustettu” yritys.

118 Kantajan esittämä väite merkitsee – kuten komissio huomauttaa – sitä, ettei julkisten yleisradioyhtiöiden kustannuksia ole koskaan mahdollista vertailla niiden kunkin ja kulloisenkin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun erityistilanteen vuoksi. Tällaisen väitteen hyväksyminen merkitsisi sitä, ettei neljännellä Altmark-edellytyksellä olisi mitään merkitystä.

119 Lopuksi on joka tapauksessa todettava, että yleisradioalalla suuri osa yksityisten ja julkisten yleisradioyhtiöiden menoista on pääosin samankaltaisia ja niitä voidaan verrata jopa ottamalla huomioon julkisille toimijoille asetetut julkisen palvelun velvoitteet. Sekä yksityisten että julkisten yleisradioyhtiöiden on näet vastattava teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvistä kustannuksista, tuotantoon ja yhteistuotantoon liittyvistä kustannuksista sekä tuotteiden ja hankkeiden kehittämiseen liittyvien tavaroiden ja palvelujen ostamisesta aiheutuvista kustannuksista tai henkilöstökustannuksista. Osa julkisten yleisradioyhtiöiden ohjelmistosta ja tuotannosta ei eroa myöskään oleellisesti yksityisten yhtiöiden tarjonnasta, mikä mahdollistaa ainakin tietyissä määrin kustannusten vertailun. Näissä olosuhteissa kantaja ei voi vain väittää, ettei yhtäkään neljännessä Altmark-edellytyksessä tarkoitettua ”hyvin johdettua ja – – riittävillä välineillä varustettua keskivertoyritystä” voida yksilöidä, kun se ei ole edes yrittänyt vertailla kustannuksiaan jonkin toisen Tanskan yleisradiopalvelujen markkinoilla tai niihin rinnastettavilla markkinoilla toimivan yrityksen kustannuksiin.

120 Kyseisessä väitteessä, joka on esitetty nyt käsiteltävän kanneperusteen neljännen osan yhteydessä, kantaja lisäksi vain painottaa todellisuudessa mainitun kanneperusteen ensimmäisen osan yhteydessä esiin tuomaansa seikkaa eli sitä, ettei käsiteltävässä tapauksessa voitu soveltaa neljättä Altmark-edellytystä. Kyseinen väite on kuitenkin jo hylätty perusteettomana.

121 Kantajan ensimmäisen kanneperusteen neljännen osan yhteydessä esittämä ensimmäinen väite on siis hylättävä.

122 Kantaja väittää toiseksi, että neljäs Altmark-edellytys oli joka tapauksessa täyttynyt pääosin, koska viranomaiset – erityisesti Rigsrevisionen (Tanskan valtion tilintarkastusvirasto) – suorittivat TV2:n osalta asianomaisen ajanjakson aikana vuosittaisen tarkastuksen, jossa pyrittiin todentamaan, että yritystä johdettiin hyvin ja tehokkaasti ja että sen kustannusten määrä vastasi niitä vaatimuksia, jotka tehokkaasti ja riittävillä välineillä varustettujen yritysten on täytettävä.

123 Komissio vastaa kantajan väitteisiin ja huomauttaa, ettei Tanskan kuningaskunta ole osoittanut, että neljäs Altmark-edellytys oli täyttynyt, vaikka tämän osoittaminen olikin sen tehtävänä. Komission mukaan Tanskan kuningaskunnan muodollisen tutkintamenettelyn aikana esittämät asiakirjat eivät sisällä mitään arviointia niistä kustannuksista, jotka hyvin johdetulle ja riittävillä välineillä varustetulle keskivertoyritykselle olisi aiheutunut kyseessä olevien julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä.

124 Komission esiin tuomasta todistustaakkaa koskevasta kysymyksestä on aluksi huomautettava, että vaikka komission on näytettävä toteen, että kyse on valtiontuesta, asianomaisen jäsenvaltion on asetuksen N:o 659/1999 10 artiklan 2 kohdan, kun sitä luetaan yhdessä 2 artiklan 2 kohdan kanssa, mukaisesti toimitettava komissiolle kaikki tarvittavat tiedot, jotta tämä voi tehdä päätöksen tutkittavana olevan toimenpiteen luonnehtimisesta ja mahdollisesti sen yhteensoveltuvuudesta sisämarkkinoille.

125 Ensimmäistä Altmark-edellytystä koskevasta oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi, että vaikka jäsenvaltiolla onkin laaja harkintavalta, kun se määrittelee, mitä palveluja se pitää yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvinä, sen on osoitettava, että ensimmäisessä Altmark-edellytyksessä asetetut vaatimukset julkisen palvelun velvoitteiden määrittelyn osalta ja sen osalta, että kyseisten velvoitteiden täyttäminen on tosiasiassa annettu korvauksensaajan tehtäväksi, ovat täyttyneet (edellä 51 kohdassa mainittu tuomio BUPA, EU:T:2008:29, 172 kohta).

126 Kyseistä ensimmäistä Altmark-edellytystä koskevaa oikeuskäytäntöä voidaan soveltaa neljänteen Altmark-edellytykseen, minkä seurauksena jäsenvaltiolla on velvollisuus näyttää toteen, että jos asianomaisen julkisen palvelun tehtävää hoitavan yrityksen valitsemiseksi ei ole järjestetty julkisia hankintoja koskevaa menettelyä, kyseiselle yritykselle myönnettävän korvauksen taso on määritetty tarkastelemalla sellaisia kustannuksia, joita hyvin johdetulle ja kyseessä olevien julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen kannalta riittävillä välineillä varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuisi kyseisen tehtävän hoitamisesta. Tällaisen näytön puuttuessa ei voida pitää mahdottomana, että julkisen palvelun tehtävää hoitavalle yritykselle myönnetty korvaus sisältää valtiontukea.

127 Siitä, onko tällainen näyttö esitetty nyt käsiteltävässä tapauksessa, on todettava, että komissio keskittyi arvioinnissaan Rigsrevisionenin suorittamaan TV2:n tilien tarkastukseen. Se korosti tältä osin riidanalaisen päätöksen 128–135 perustelukappaleessa, että Tanskan viranomaisten mukaan Rigsrevisionenin TV2:een kohdistama valvonta ei ollut pelkästään TV 2:n tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastamista vaan se koski myös kyseisen yrityksen tehokkuutta. Komissio katsoi kuitenkin, ettei TV2:n tilinpäätöksen toimittaminen Tanskan kulttuuriministerin hyväksyttäväksi riittänyt osoittamaan, että TV2:n kustannukset olivat hyvin johdetun keskivertoyrityksen kustannuksia. Komissio totesi tämän jälkeen, että Tanskan viranomaiset olivat muodollisen tutkintamenettelyn aikana viitanneet erityisesti Rigsrevisionenin vuoden 2000 kertomukseen. Kyseisessä kertomuksessa TV2:n tuottavuutta oli verrattu tietyssä määrin DR:n tuottavuuteen ja ulkomaisten julkisten yleisradioyhtiöiden eli British Broadcasting Corporationin (BBC), Sveriges Televisionin (SVT) ja Norsk Riksringkastningin (NRK) tuottavuuteen. Kyseisestä kertomuksesta seurasi, että sekä DR:n että TV2:n tuottavuus oli parantunut vuosina 1990–1999 ja että DR:n ja TV2:n tuottavuus oli kehittynyt paremmin tai samalla tavalla kuin kolmen muun kyseessä olevan julkisen yleisradioyhtiön tuottavuus. Komissio katsoi, ettei kyseinen kertomus riittänyt osoittamaan, että neljäs Altmark-edellytys täyttyi, erityisesti seuraavista syistä:

— Ensinnäkin komissio kyseenalaisti neljännen Altmark-edellytyksen kannalta sen, voidaanko kustannusten tarkastamista jälkikäteen pitää merkityksellisinä, jos kyseisiä kustannuksia ei ole analysoitu ennen korvauksen määrän määräämistä.

— Se korosti toiseksi, että Rigsrevisionenin vuoden 2000 kertomus oli laadittu korvauksen määrän asettamista koskevien mediasopimusten (ks. edellä 94 kohta) jälkeen. Se ei siis osoittanut, että korvaus määritettiin sellaisten kustannusten perusteella, joita keskivertoyritykselle aiheutuisi sen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä.

— Kyseisessä kertomuksessa oli kolmanneksi suoritettu vertailu sellaisiin muihin julkisiin yleisradioyhtiöihin, joista yhtäkään ei voitu pitää ”keskivertoyrityksenä”. Komissio korosti tässä yhteydessä, ettei vertailusta DR:n ja TV2:n tuottavuuteen ollut mahdollista tehdä neljännen Altmark-edellytyksen osalta päätelmiä, koska DR ei voinut saada tuloja mainostamisesta ja sen korvauksen taso määritettiin samalla perusteella kuin TV2:n. DR ei siis ollut keskivertoyleisradioyhtiö. Komissio totesi vertailusta ulkomaisiin julkisiin yleisradioyhtiöihin, että kertomuksessa vain vertaillaan TV2:n tuottavuuden kehittymistä yhden näiden julkisten yleisradioyhtiöiden kanssa, mutta siinä ei tarkastella tehokkuuden tasoa sinällään eikä kustannuksia. Kyseinen tieto ei ollut komission mukaan ratkaiseva neljännen Altmark-edellytyksen kannalta, koska yleisradioyhtiön tuottavuuden kehitys huonompaan suuntaan voi johtua useista tekijöistä.

— Komissio huomautti neljänneksi, että Rigsrevisionen oli itse todennut kertomuksessaan, ettei se ollut tutkinut yksityiskohtaisesti ulkomaisten yleisradioyhtiöiden tilinpäätöksiä ja että yleisradioyhtiöiden toiminnoissa ja yksittäisiä tilinpäätöseriä varten käytetyissä laskentamenetelmissä saattoi olla eroja. Rigsrevisionen oli myös todennut, että mainitun kertomuksen tarkoituksena oli vertailla tuottavuuden kehittymistä eikä tuottavuuden tasoa ja ettei se ollut tarkastellut yksityiskohtaisemmin todetun kehittymisen syitä.

128 Komissio päätteli kaikkien näiden huomioiden perusteella, että Rigsrevisionenin vuonna 2000 laatiman kertomuksen perusteella ei voitu päätellä, että TV2:n kustannukset olivat kustannuksia, jotka hyvin johdetulle ja riittävillä välineillä varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuu sille annetun julkisen palvelun tehtävän hoitamisesta.

129 Kantaja arvostelee Tanskan kuningaskunnan tukemana kyseisiä perusteluja kahdelta eri kannalta. Se esittää yhtäältä väitteitä, jotka koskevat Rigsrevisionenin suorittaman valvonnan luonnetta ja jotka kohdistuvat erityisesti riidanalaisen päätöksen 128 perustelukappaleeseen. Se arvostelee toisaalta komission tekemää arviointia Rigsrevisionenin vuoden 2000 kertomuksesta.

130 Ennen kuin näitä väitteitä ryhdytään tutkimaan yksityiskohtaisesti, on todettava, että kantaja pyrkii väitteillään osoittamaan, että TV2 oli ”hyvin johdettu ja riittävillä välineillä varustettu” yritys, mikä on sen mukaan vahvistettu niissä Rigsrevisionenin TV2:n osalta suorittamissa vuosittaisissa tarkastuksissa, jotka on dokumentoitu Rigsrevisionenin vuoden 2000 kertomukseen. Kantaja ei kiistä muun muassa sitä komission toteamusta, jonka mukaan Rigsrevisionenin vuoden 2000 kertomus on laadittu niiden mediasopimusten perusteella, joilla korvauksen määrä vahvistettiin.

131 Tässä yhteydessä edellä 117 kohdassa on jo korostettu, että neljännen Altmark-edellytyksen, sellaisena kuin yhteisöjen tuomioistuin on sen muotoillut tuomiossaan, mukaan on niin, että jos korvauksen saajaa ei ole valittu julkisia hankintoja koskevassa menettelyssä, korvauksen taso on määritettävä tarkastelemalla sellaisen viiteyrityksen kustannuksia, joka toimii normaaleissa markkinaolosuhteissa ja joka ei saa olla korvauksen saaja. On todettava, ettei yhteisöjen tuomioistuin ole millään tavalla antanut ymmärtää, että niissä tapauksissa, joissa korvauksen saajaa ei ole valittu julkisia hankintoja koskevassa menettelyssä, kyseisen edellytyksen täyttämiseksi olisi mahdollista osoittaa, että korvauksen saaja on itse ”hyvin johdettu ja riittävillä välineillä varustettu” yritys.

132 Kantajan, jota Tanskan kuningaskunta tukee, esittämät väitteet eivät siis kokonaisuudessaan ole omiaan osoittamaan, että komissio olisi tehnyt virheen todetessaan, ettei neljättä Altmark-edellytystä ollut noudatettu nyt käsiteltävässä tapauksessa. Vaikka oletetaan, että – kuten kantaja väittää – neljättä

Altmark-edellytystä on sovellettava käsiteltävässä asiassa sisällöltään tai tavalla, joka ei ole niin tiukka (ks. edellä 67–72 kohta), kyseiset väitteet eivät missään tapauksessa kestä jäljempänä esitettyä yksityiskohtaisempaa arviointia.

133 Kantaja väittää ensinnäkin Rigsrevisionenin suorittaman valvonnan luonteesta, että komissio on virheellisesti katsonut, että kyseinen valvonta rajoittui hallinnon ja tilinpäätöksen tarkastamiseen. Komissio on virheellisesti arvioinut Rigsrevisionenin toimivaltaa ja sillä Tanskan valtiosäännön mukaan olevaa tehtävää. Kantajan mukaan Rigsrevisionen tarkastaa joka vuosi TV2:n tilinpäätöksen ja tutkii tässä yhteydessä, onko yritystä johdettu tehokkaasti ja erityisesti, onko se hallinnoinut tehokkaasti kustannuksiaan. Rigsrevisionenin kertomukset ovat lisäksi asiakirjoja, joihin yleisöllä on oikeus tutustua ja jotka toimitetaan Tanskan parlamentille ja valtion tilintarkastajille, jotka voivat tuoda esiin mahdolliset sääntöjenvastaisuudet. Niitä ei siis voida pitää pelkästään asiakirjoina, joiden perusteella Tanskan kulttuuriministeri hyväksyy TV2:n tilinpäätöksen. Kantaja pitää lopuksi virheellisenä komission väitettä, jonka mukaan sillä, että tilinpäätös tarkastetaan jälkikäteen, ei ole merkitystä neljännen Altmark-edellytyksen kannalta. Kantajan mukaan yrityksen hallinnoinnin kustannustehokkuutta voidaan näet valvoa ainoastaan jälkikäteen.

134 Tältä osin on huomautettava, että komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 128 perustelukappaleessa seuraavaa:

”Tansk[an kuningaskunta] toteaa lisäksi, että osana TV2:n toiminnan jatkuvaa seurantaa valtion tilintarkastusvirasto (Rigsrevisionen) on tarkastanut TV2:n tilinpäätöksen ja hallinnon. Jatkuvassa valvonnassa otettiin myös tehokkuus huomioon.”

135 Komissio toteaa lisäksi samassa perustelukappaleessa vastauksena kyseiseen väitteeseen seuraavaa:

”Se – – katsoo, että TV2:n tilinpäätöksen toimittaminen kulttuuriministerin hyväksyttäväksi ei riitä osoittamaan, että TV2:n kustannukset ovat hyvin johdetun keskivertoyrityksen kustannuksia.”

136 Komissio ei siis näytä tekevän eroa yhtäältä tilintarkastusviraston kaltaisen riippumattoman hallinnollisen elimen eli tässä tapauksessa Rigsrevisionenin suorittaman valvonnan ja toisaalta vastuunalaisen ministeriön suorittaman valvonnan välillä.

137 Kun kantajalle ja Tanskan kuningaskunnalle on esitetty suullisessa käsittelyssä kysymyksiä Tanskan kulttuuriministerin suorittaman valvonnan ja Rigsrevisionenin suorittaman valvonnan välisestä suhteesta, ne ovat täsmentäneet – eikä komissio ole tätä riitauttanut – että sovellettavan Tanskan lainsäädännön mukaan TV2:n tilintarkastuskertomukset, jotka TV2 valmistelee, toimitetaan Tanskan kulttuuriministerin hyväksyttäväksi, joka tämän perusteella ehdottaa Tanskan parlamentille tarvittaessa toteutettavia toimenpiteitä.

138 Asianosaiset ovat esittäneet lisäksi suullisessa käsittelyssä huomautuksia asiakirjoista, jotka kantaja ja Tanskan kuningaskunta ovat toimittaneet vastauksena prosessinjohtotoimeen ja joita ovat valtiontilintarkastuksesta annettu laki (lov om revision af statens regnskaber) – erityisesti sen 3 § – ja muut lainsäädäntötekstit, joilla Rigsrevisionenin toimivalta oli järjestetty asianomaisen ajanjakson aikana.

139 Tanskan kuningaskunnan toimittamista asiakirjoista ilmenee, että valtiontilintarkastuksesta annetun lain 3 §:ssä säädettiin ajanjakson 1995–2002 aikana seuraavaa:

”Tilintarkastuksessa tarkastetaan tilinpidon asianmukaisuus ja se, että kirjanpitoon perustuva päätökset ovat annettujen valtuutuksien, lakien ja muiden sääntöjen sekä tehtyjen sopimusten ja normaalien käytäntöjen mukaisia. Tilintarkastuksen yhteydessä esitetään lisäksi arviointi siitä, missä määrin moitteettoman varainhoidon intressi on otettu huomioon varojen hallinnoinnissa ja tilinpidon piiriin kuuluvien yritysten hallinnoinnissa.”

140 Tanskan kuningaskunta on esittänyt lisäksi kaksi valmisteluasiakirjaa, jotka koskevat valtiontilintarkastuksesta annettua lakia, ja väittänyt, että Tanskan oikeusperinteen mukaan tämän tyyppisillä teksteillä on erityistä merkitystä. Mainittujen valmisteluasiakirjojen merkityksellisissä säännöksissä todetaan seuraavaa:

”Valtiontilintarkastuksesta annetun lain 3 §:n mukaan Rigsrevisionenin suorittaman tilintarkastuksen piiriin kuuluu paitsi taloudenhoidon valvonta, joka käsittää tilinpidon asianmukaisuuden sekä valtuutusten ja sääntöjen noudattamisen tarkastamisen, myös ’– – arviointi siitä, missä määrin moitteettoman varainhoidon intressi on otettu huomioon varojen hallinnoinnissa ja tilinpidon piiriin kuuluvien yritysten hallinnoinnissa’, eli erityisesti tuottavuuden ja tehokkuuden valvonta. Koska kyseiset organisaatiomuodot toimivat ainoastaan osittain markkinaehtojen mukaan, hallinnoinnin valvonta saa laajoilta osin oikeutuksensa markkinamekanismien korvaamisesta ja niiden oikaisemisesta.”

141 Tanskan kuningaskunta päättelee tämän perusteella, että TV2:n tuottavuutta ja tehokkuutta on valvottu jatkuvasti koko asianomainen ajanjakson aikana. Kyseistä valvontaa on täydennetty valtiontilintarkastuksesta annetun lain 17 §:n 2 momenttiin perustuvalla ylimääräisellä tilintarkastuksella, jonka päätelmät on esitetty Rigsrevisionenin vuoden 2000 kertomuksessa.

142 Viasat vastaa tähän, että vuosittaiset hallintoon kohdistuneet tarkastukset eivät koskeneet TV2:n tuottavuutta ja tehokkuutta vaan yksinomaan hallintojärjestelmien muodossa olevien hallinnointivälineiden olemassaoloa. Ainoa tarkastus, joka TV2:n osalta on suoritettu asianomaisen ajanjakson aikana TV2:n tuottavuuden osalta, oli tarkastus, jonka johdosta laadittiin Rigsrevisionenin vuoden 2000 kertomus.

143 Tanskan kuningaskunnan mainitsemista säännöksistä tosin ilmenee, että Rigsrevisionenin harjoittama valvonta on laajuudeltaan enemmän kuin pelkkää tilinpidon hallinnollista tarkastusta ja kattaa TV2:n hallinnoinnin tehokkuuden. On kuitenkin selvää, että ainoa asiakirja, jossa esitetään Rigsrevisionenin harjoittaman valvonnan käytännön tulokset ja joka on toimitettu komissiolle hallinnollisen menettelyn aikana, on Rigsrevisionenin vuoden 2000 kertomus.

144 Kyseisestä kertomuksesta on todettava, että kantaja vain toteaa, että komission kyseisestä kertomuksesta esittämä arvostelu ei ole pätevää siltä osin kuin komissio kiinnittää huomiota siihen, että kertomus on annettu kahden nelivuotisen mediasopimuksen jälkeen eikä siinä ole suoritettu vertailuja ”keskivertoyleisradioyhtiöihin”.

145 Pelkästään tällaisella väitteellä ei voida kyseenalaistaa sitä komission riidanalaisen päätöksen 135 perustelukappaleessa esittämää toteamusta, jonka mukaan Rigsrevisionenin vuoden 2000 kertomuksen perusteella ei voitu päätellä, että TV2:n kustannukset vastaisivat hyvin johdetulle keskivertoyritykselle julkisen palvelun velvoitteen täyttämisestä aiheutuvia kustannuksia. Kyseinen toteamus perustuu näet useaan komission Rigsrevisionenin vuoden 2000 kertomuksen osalta esittämään moitteeseen (ks. edellä 127 kohta), joita kantaja ei ole kiistänyt nimenomaisesti. Kantaja ei erityisestikään kiistä sitä, että kyseisen kertomuksen tarkoituksena oli tutkia DR:n ja TV2:n tuottavuuden kehittymistä kymmenen vuoden ajanjakson aikana vuosina 1991–2000 eikä todeta näiden kahden yksikön tuottavuuden tasoa, tai sitä, että kyseisessä kertomuksessa ei arvioida kyseisen tuottavuuden kasvun tai laskun syitä. TV2:n tuottavuuden kehittymistä koskevien tietojen avulla ei voida kuitenkaan esittää päätelmiä siitä, vastasiko sille myönnetyn korvauksen taso niitä kustannuksia, jotka hyvin johdetulle ja riittävillä välineillä varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuisi sille annettujen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä.

146 Kantaja ei kiistä myöskään sitä, että Rigsrevisionenin vuoden 2000 kertomus ei perustu ulkomaisten yleisradioyhtiöiden tilinpidon yksityiskohtaiseen arviointiin, eikä se kyseenalaista komission – joka väittää, ettei TV2:n tuottavuuden vertailu DR:n ja ulkomaisten yleisradioyhtiöiden eli sellaisten yhtiöiden kanssa, jotka eivät toimi tavanomaisten markkinoilla sovellettavien ehtojen mukaan, ole neljännen Altmark-edellytyksen kannalta ratkaisevaa – päätelmää.

147 Lopuksi on korostettava Viasatin tavoin, että kyseessä oleva kertomus on julkaistu vuoden 2000 marraskuussa eli sen jälkeen, kun viimeinen nelivuotinen mediasopimus tehtiin (ks. edellä 94 kohta). Vaikka kyseisessä kertomuksessa on todettu, että TV2:n tuottavuus oli parantunut, kyseisellä seikalla ei siis ole voinut olla vaikutusta TV2:lle asianomaisen ajanjakson aikana myönnetyn korvauksen tasoon.

148 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että kantajan esittämät väitteet eivät ole riittäviä osoittamaan, että komissio on tehnyt oikeudellisen virheen tutkiessaan TV2:lle myönnetyn korvauksen laskentatapoja neljännen Altmark-edellytyksen kannalta.

149 Kuten on jo korostettu, edellä 7 kohdassa mainitusta tuomiosta Altmark (EU:C:2003:415) sekä sitä seuranneesta, edellä 54 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, että edellytykset, jotka kyseisessä tuomiossa on esitetty sen toteamiseksi, ettei julkisen palvelun velvoitteiden suorittamisesta maksettavalla korvauksella anneta etua sen saajalle, ovat kumulatiivisia. Koska ei ole osoitettu, että komissio olisi tehnyt oikeudellisen virheen todetessaan, etteivät sen korvauksen laskentatavat, joka TV2:lle maksettiin sen tehtäväksi annettujen julkisen palvelun velvoitteiden suorittamisesta, täyttäneet neljättä Altmark-edellytystä, on todettava, että asianomaisilla toimenpiteillä on annettu etua TV2:lle SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

150 Kantajan ensimmäisen kanneperusteen neljäs osa on tämän perusteella hylättävä.

151 Tästä seuraa, että ensimmäinen kanneperuste on hylättävä siitä virheestä riippumatta, jonka komissio on tehnyt toisen Altmark-edellytyksen arvioinnin osalta.

Kolmas kanneperuste, joka koskee SEUT 107 artiklan 1 kohdan rikkomista siltä osin kuin komissio on päätellyt, että TV2:n aluetoimituksilleen ohjaamat lupamaksutulot olivat TV2:lle myönnettyä valtiontukea

152 Kantaja väittää toisen toissijaisen vaatimuksensa tueksi esittämällään kolmannella kanneperusteella, että komissio on virheellisesti sisällyttänyt korvausta koskevaan laskelmaan lupamaksutulot, jotka TV2 on vuosina 1997–2002 sen jälkeen, kun ne on siirretty ensin Fonds TV2:lta TV2:lle, ohjannut aluetoimituksilleen. Kun Fonds TV2, jonka tehtävänä oli jakaa DR:ltä saatujen lupamaksujen tuotto aluetoimitusten välillä, lakkautettiin vuoden 1996 lopussa, lainsäätäjä antoi kyseisen tehtävän TV2:lle. Kantaja väittää, että TV2:n kahdeksan aluetoimitusta olivat erillisiä oikeussubjekteja, jotka olivat vastuussa omista ohjelmistaan, joilla oli oma tuotantonsa, omat tulonsa ja menonsa, oma hallintoneuvostonsa, tilinpitonsa ja henkilöstönsä. TV2 on toiminut tässä yhteydessä vain ”maksajaelimenä” tai ”maksukanavana” eikä se ole saanut mitään etua kyseisille toimituksille siirretyistä tuloista. TV2:ta ei tässä yhteydessä voida kantajan mukaan luonnehtia kyseisten tulojen saajaksi eikä sen voida katsoa olevan vastuussa korkojen maksamisesta mainituista tuloista sääntöjenvastaisuuden ajalta edellä 38 kohdassa mainitussa CELF-tuomiossa (EU:C:2008:79) tarkoitetulla tavalla.

153 Komissio väittää vastauksena näihin väitteisiin, että kantajan kanneperuste perustuu riidanalaisen päätöksen 194 perustelukappaleen virheelliseen tulkintaan. Pelkästään mainitusta perustelukappaleesta ilmenee, että kyseessä olevat summat on neutralisoitu liian suurta korvausta koskevan laskelman yhteydessä. Kyseiset summat on näet sisällytetty samanaikaisesti tuloihin ja menoihin siten, etteivät ne ole vaikuttaneet riidanalaisessa päätöksen 195 perustelukappaleen jälkeen esitetyssä taulukossa 1 olevaan lopulliseen laskelmaan. Komissio väittää myös, että TV2 ei sen mukaan ollut aluetoimituksille

ohjatun tuen saaja eikä se ole saanut mitään etua välittäjän roolistaan. Kantaja ei siis ole velvollinen maksamaan kyseisille summille korkoa sääntöjenvastaisuuden ajalta edellä 38 kohdassa mainitussa CELF-tuomiossa (EU:C:2008:79) tarkoitetulla tavalla eikä sillä ole tältä osin oikeussuojan tarvetta vaatia päätöksen kumoamista.

154 Kantaja myöntää komission selitysten johdosta vastauksessa, että sen kolmas kanneperuste perustuu kyseessä olevan perustelukappaleen virheelliseen tulkintaan, ja toteaa, että kyseinen kanneperuste voidaan hylätä, koska se on tarkoitukseton. Kantaja on suullisessa käsittelyssä todennut, että lausumia, jotka se on esittänyt vastauksessa, ei ole tulkittava siten, että se olisi luopunut kyseisestä kanneperusteesta. Se on vaatinut unionin yleistä tuomioistuinta esittämään syyn, jonka vuoksi se on ymmärtänyt riidanalaisen päätöksen tältä osin virheellisesti, ja näin ollen hylkäämään sen kanneperusteen sen vuoksi, että se perustuu virheelliseen lähtökohtaan.

155 Viasat ottaa puolestaan etäisyyttä komission huomautuksiin ja väittää, että kyseessä olevat tulot ovat valtiontukea, jonka TV2 on saanut, ja viittaa tältä osin huomautuksiin, jotka se on esittänyt asiassa T-125/12 antamassaan vastauksessa.

156 Tässä yhteydessä on huomautettava, että oikeuskäytännön mukaan Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan neljäs kohta ja 2.5.1991 annetun unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 116 artiklan 3 kohta, jotka koskevat väliintuloa, eivät estä väliintulijaa esittämästä tukemansa asianosaisen väitteistä poikkeavia väitteitä, kunhan niillä ei muuteta oikeudenkäynnin kohdetta ja väliintulon tarkoituksena on edelleen tukea tämän asianosaisen esittämiä vaatimuksia (tuomio 3.4.2003, Royal Philips Electronics v. komissio, T-119/02, Kok., EU:T:2003:101, 203 ja 212 kohta). Käsiteltävässä tapauksessa on todettava, että Viasat vaatii komission tavoin kolmannen kanneperusteen hylkäämistä. Se esittää tosin komission väitteistä poikkeavia väitteitä, mutta tämä ei ole edellä mainitun oikeuskäytännön mukaan kiellettyä. Nyt käsiteltävän asian yhteydessä ei ole kuitenkaan otettava huomioon Viasatin esittämiä huomautuksia asiassa T-125/12, johon se viittaa, koska ne ovat eri asiaan liittyvässä asiakirjassa, jota ei ole otettu nyt käsiteltävän asian asiakirja-aineistoon.

157 Siltä osin kuin on kyse kantajan vaatimuksesta hylätä sen kolmas kanneperuste virheelliseen lähtökohtaan perustuvana, on todettava, että – kuten edellä 154 kohdassa on korostettu – kantaja on vastannut kieltävästi kysymykseen siitä, peruuttaako se kolmannen kanneperusteen. Tämän johdosta sen lausuma, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen on hylättävä kyseinen kanneperuste ja todettava syy, jonka vuoksi kantaja on ymmärtänyt riidanalaisen päätöksen 194 perustelukappaleen virheellisesti, voidaan ymmärtää vain siten, että kantaja katsoo, että sen kolmas kanneperuste on hylättävä ainoastaan, jos unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa komission mainitusta perustelukappaleesta ajaman tulkinnan. Kantajan lausuma merkitsee sitä vastoin myös sitä, että jos unionin yleinen tuomioistuin päättelee, että kyseessä olevan perustelukappaleen merkitys on erilainen kuin se, jonka komissio katsoo sillä olevan, kyseistä kolmatta kanneperustetta olisi tarkasteltava asiakysymyksen osalta. Aluksi on siis tarkastettava, onko komission ehdottama tulkinta riidanalaisen päätöksen 194 perustelukappaleesta asianmukainen.

158 Riidanalaisen päätöksen 194 perustelukappale on kyseisen päätöksen siinä osassa, jossa arvioidaan SEUT 106 artiklan 2 kohdan valossa TV2:lle myönnetyn tuen yhteensoveltuvuutta SEUT:n kanssa. Siinä todetaan seuraavaa:

”On myös syytä panna merkille, että komissio on sisällyttänyt vuosiin 1997–2002 lupamaksut, jotka ohjattiin TV2:n aluetoimituksille TV2:n kautta. Komissio katsoo, että koska TV2 vastaanotti nämä summat ja ohjasi ne sitten aluetoimituksille, ne on otettava laskelmissa huomioon sekä tuloina että menoina. Tämä tarkoittaa, että ne eivät vaikuta jäljempänä esitettyihin komission laskelmiin.”

159 Kyseisestä perustelukappaleesta ilmenee siis, että TV2:n aluetoimituksille ohjatut varat sisältyvät TV2:lle myönnettyihin lupamaksutuloihin. Kuten riidanalaisen päätöksen 74, 101 ja 153 perustelukappaleesta ilmenee, komissio on luonnehtinut kyseiset varat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi. Valtiontuki merkitsee määritelmänsä mukaan (ks. edellä 46 kohta) tuensaajalle myönnettyä etua. Siinä tilanteessa, että jokin summa maksetaan osapuolelle, jonka on siirrettävä kyseinen summa kokonaisuudessaan kolmannelle, kyse ei voi lähtökohtaisesti olla sellaiselle osapuolelle myönnetystä edusta, joka toimii yksinomaan ”maksajaelimenä” tai ”maksukanavana”. Tällaisessa tapauksessa kyseessä oleva summa näet vain kuljetetaan tämän viimeksi mainitun osapuolen varallisuuden kautta. Vastakkainen päätelmä voitaisiin hyväksyä ainoastaan, jos osoitetaan, että kyseinen pelkkä läpikuljettaminen antaa asianomaiselle osapuolelle etua esimerkiksi korkojen muodossa sen ajanjakson osalta, jolloin sillä on kyseinen summa hallussaan.

160 Jos TV2:n aluetoimituksille ohjatut varat eivät olleet TV2:lle maksettua valtiontukea, kuten kantaja väittää ja kuten komissio näyttää hyväksyvän, olisi johdonmukaista odottaa, että komissio viittaa erityisesti mainittuihin varoihin siinä riidanalaisen päätöksen osassa, joka koskee asianomaisten toimenpiteiden luonnehtimista valtiontueksi, täsmentääkseen, että kyseiset varat eivät ole valtiontukea. Riidanalaisen päätöksen merkityksellisessä osassa ei ole kuitenkaan mitään tämäntyyppistä viittausta.

161 Riidanalaisen päätöksen 101 ja 153 perustelukappaleista – jotka ovat kyseisen päätöksen siinä osassa, joka koskee asianomaisten toimenpiteiden luonnehdintaa SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi – ilmenee sitä vastoin yksiselitteisesti, että komission mukaan kaikki lupamaksutulot olivat TV2:lle myönnettyä valtiontukea. Komissio on näet riidanalaisen päätöksen 101 perustelukappaleessa todennut, että lupamaksutulot antavat TV2:lle taloudellisen ja rahoituksellisen edun, ja se on päätellyt riidanalaisen päätöksen 153 perustelukappaleessa, että kaikkia asianomaisia toimenpiteitä, mukaan luettuna lupamaksutuloja, oli pidettävä TV2:lle myönnettynä valtiontukena.

162 Lisäksi on huomautettava, että riidanalaisen päätöksen 194 perustelukappale on kyseisen päätöksen siinä osassa, jossa arvioidaan TV2:lle myönnetyn valtiontuen soveltuvuutta sisämarkkinoille, mikä edellyttää selvästikin tuen olemassaoloa. Ei siis ole uskottavaa, että riidanalaisen päätöksen kyseisessä osassa olevaa perustelukappaletta voitaisiin tulkita siten, että sen mukaan osaa TV2:n saamista summista ei voida katsoa valtiontueksi. Jos kyseiset summat eivät ole tukea, niihin ei olisi mitään syytä viitata kyseessä olevan tuen soveltuvuutta koskevassa arvioinnissa.

163 Tämän perusteella riidanalaisen päätöksen 194 perustelukappaletta on tulkittava tavalla, joka poikkeaa siitä tulkinnasta, jota sekä kantaja että komissio ovat ehdottaneet. Tässä yhteydessä on otettava huomioon se, että riidanalaisen päätöksen siinä osassa, johon 194 perustelukappale kuuluu, oli kyse sen määrittämisestä, oliko – ja missä määrin – TV2:lle myönnetty tuki liian suuri korvaus. Riidanalaisen päätöksen 194 perustelukappale on siis ymmärrettävä siten, että komissio on katsonut, ettei TV2:n aluetoimituksille ohjaamien varojen osalta ollut kyse liian suuresta korvauksesta. Se on siis sisällyttänyt kyseiset summat sekä TV2:n saamiin tuloihin (jotka olivat valtiontukea) että TV2:n oikeutettuihin menoihin. Se, että tietty summa sisällytetään tulosarakkeeseen tuon nimenomaisen summan vähentämiseksi tämän jälkeen menosarakkeesta, ei kuitenkaan – kuten riidanalaisen päätöksen 194 perustelukappaleessa on perustellusti tuotu esiin – ”vaikuta – – [liian suurta korvausta koskeviin] laskelmiin”.

164 On siis pääteltävä, että – toisin kuin komissio on unionin yleisessä tuomioistuimessa väittänyt – riidanalaisen päätöksen 194 perustelukappaletta ei voida ymmärtää siten, että TV2:n aluetoimituksille ohjaamat varat eivät olleet TV2:lle myönnettyä valtiontukea.

165 Tämän perusteella on seuraavaksi arvioitava niiden väitteiden perusteltavuutta, jotka kantaja on esittänyt nyt käsiteltävän kanneperusteen yhteydessä riitauttaakseen päätelmän, jonka mukaan mainitut varat olivat tukea.

166 Tässä yhteydessä on korostettava, että edellä 161 ja 162 kohdassa esitetyistä seikoista ilmenee johdonmukaisesti, että TV2:n aluetoimituksille ohjaamat varat voidaan jättää katsomatta valtiontueksi ainoastaan, jos kyse on summista, jotka on siirretty TV2:lle pelkästään siinä tarkoituksessa, että TV2 siirtää ne tämän jälkeen kokoisuudessaan aluetoimituksille. Tällaisessa tapauksessa TV2:lla ei ole muuta velvollisuutta kuin siirtää sille tässä tarkoituksessa maksetut summat aluetoimituksille, mikä merkitsee johdonmukaisesti sitä, että jos TV2:lle ei ole siirretty mitään summaa, TV2 ei ole velvollinen maksamaan mitään aluetoimituksille. Ainoastaan, jos nämä edellytykset olivat täyttyneet, olisi mahdollista väittää, kuten TV2 tekee, että TV2 toimi ainoastaan ”maksajaelimenä” tai ”maksukanavana”.

167 Edellä 166 kohdassa tarkoitettua tilannetta ei sitä vastoin voitaisi hyväksyä, jos ilmenee, että TV2 oli ottanut itse aluetoimituksiin nähden maksuvelvoitteet, joita sen oli noudatettava joka tapauksessa eli jopa siinä tilanteessa, ettei se olisi saanut mitään lupamaksuihin perustuvaa summaa. Tällaisessa tapauksessa TV2:n aluetoimituksille tosiasiassa maksamat summat olisivat tosin todellisia kustannuksia, jotka TV2:lle on aiheutunut, ja jos sille olisi maksettu mainittujen summien mukainen määrä tukea, jotta se voisi vastata kyseisistä kustannuksista, kyse ei voisi olla liian suuresta korvauksesta.

168 Kantajan väitteissä ei ole kuitenkaan mitään sellaista, jonka perusteella voitaisiin päätellä, että käsiteltävässä asiassa olisi katsottava, että kyse on edellä 166 kohdassa tarkoitetusta tilanteesta. Tosiseikkojen, sellaisina kuin ne ilmenevät riidanalaisesta päätöksestä ja asiakirja-aineistosta – ja joita kantaja ei ole riitauttanut –, perusteella voidaan sitä vastoin päätellä, että todellisuutta vastaa pikemminkin edellä 167 kohdassa tarkasteltu tilanne.

169 Radio- ja televisiotoiminnasta annetun lain, sellaisena kuin kantaja on liittänyt sen kanteeseen 24.6.1994 voimassa olleessa muodossaan, 1 §:stä näet seuraa, että oikeus levittää mainitussa laissa määriteltyjä audiovisuaalisia ohjelmia on annettu yhtäältä DR:lle ja toisaalta kyseisen lain ”4 luvussa tarkoitetulle TV2:lle”. Kyseisessä 4 luvussa on 18 §, jossa säädetään, että ”TV2 on itsenäinen laitos, jonka tarkoituksena on tuottaa ja levittää riippumattomien ohjelmatoimintojen avulla kansallisia ja alueellisia televisio-ohjelmia,” ja että ”21 §:ssä tarkoitettujen TV2:n aluetoimitusten on ohjelmistonsa yhteydessä huolehdittava lisäksi siitä, että ensisijainen asema annetaan alueellisesti kiinnostaville lähetyksille”. Mainitun 21 §:n 1 momentissa säädetään, että ”on mahdollista perustaa tietty määrä aluetoimituksia” ja että ”kukin toimitus kattaa yhden tai useamman kunnan alueen”. Kyseistä 21 §:ää seuraavissa pykälissä kuvaillaan aluetoimitusten perustamisedellytykset ja täsmennetään, että ministerin on hyväksyttävä aluetoimituksen perustaminen.

170 Edellä 169 kohdassa esitetty versio asianomaisista säännöksistä on ollut voimassa siihen saakka, kunnes sitä muutettiin 22.3.2001 annetulla lailla. Kyseisten muutosten jälkeen radio- ja televisiotoiminnasta annetun lain 1 §:ssä säädettiin seuraavaa: ”Seuraavilla yksiköillä on oikeus levittää 2 §:ssä mainittuja audiovisuaalisia ohjelmia: 1) 3 luvussa tarkoitettu DR; 2) 3 luvussa tarkoitettu TV2 – –”. Kyseisessä 3 luvussa oli 21 §, jonka mukaan ”TV2 muodostuu valtakunnallisen rakenteen lisäksi kahdeksasta aluetoimituksesta, joita avustaa alueyhteisön neuvosto, joka muodostuu kulttuurin, yhteiskunnan ja alueen elämään perehtyneistä jäsenistä kaikissa muodoissaan”.

171 Kyseisistä säädöksistä seuraa, että jotta TV2 saattoi täyttää osan lainsäätäjän sille antamasta tehtävästä eli lähettää alueellisia ohjelmia, sen oli käytettävä aluetoimitusten palveluja, mikä merkitsee sitä, että sen oli vastikkeena täytettävä viimeksi mainittuihin nähden velvoite maksaa niille asianmukainen korvaus näistä palveluista, jotta kyseiset toimitukset saattoivat tarjota kyseessä olevia palveluja. TV2:n oli toisin sanoen täytettävä itse velvoitteet aluetoimituksiin nähden, eikä se toiminut pelkkänä lupamaksuista saatujen ja aluetoimituksille osoitettujen maksujen ”kauttakulkukanavana”. Sillä seikalla – olettaen, että se on totta –, että aluetoimitukset olivat TV2:sta erillisiä oikeussubjekteja, ei ole tässä yhteydessä mitään merkitystä.

172 Edellä esitetyt seikat on vahvistettu yhtäältä viimeisessä radio- ja televisiotoiminnasta annettuun lakiin asianomaisen ajanjakson aikana tehdyssä muutoksessa, kun sitä tulkitaan kantajan väitteiden valossa. Kantaja näet väittää, että sillä ollut lupamaksujen uudelleen jakamista koskeva tehtävä päättyi vuodesta 2003 lukien, kun TV2 muutettiin osakeyhtiöksi. Juuri kyseisenä ajankohtana tuli kuitenkin voimaan se radio- ja televisiotoiminnasta annetun lain muutos, jonka johdosta kyseisen lain 1 §:ssä säädettiin seuraavaa: ”Seuraavilla yksiköillä on oikeus levittää 2 §:ssä mainittuja audiovisuaalisia ohjelmia: 1) 4 luvussa tarkoitettu DR; 2) 6 luvussa tarkoitettu TV2; 3) 6 luvussa tarkoitetut TV2:n aluetoimitukset – –”. Kyseinen muutos osoittaa, että aluetoimitukset erotettiin TV2:sta vuoden 2003 tammikuusta alkaen ja ettei TV2:n ollut siis enää tarpeen täyttää velvoitteita kyseisiin toimituksiin nähden.

173 Kantaja, jolta on tiedusteltu asiasta suullisessa käsittelyssä, vahvistaa toisaalta, että velvoite, joka sillä oli vuoden 2002 loppuun saakka, oli velvoite rahoittaa sen aluetoimitusten toimintaa myös siinä – hypoteettisessa – tilanteessa, ettei TV2 olisi saanut lupamaksutuloja. Kun aluetoimituksista tuli vuonna 2003 TV2:sta riippumattomia, velvoitetta rahoittaa niitä lupamaksutuloilla ei enää ollut.

174 Kaikkien edellä esitettyjen seikkojen perusteella kolmas kanneperuste on hylättävä.

Neljäs kanneperuste, joka koskee oikeudellista virhettä siltä osin kuin komissio on katsonut, että TV2:lle Fonds TV2:n välityksellä maksetut mainostulot ovat valtiontukea

175 Kantaja moittii kolmannen toissijaisen vaatimuksensa tueksi esittämällään neljännellä kanneperusteellaan komissiota siitä, että se on tehnyt oikeudellisen virheen siltä osin kuin se on katsonut, että Fonds TV2:n välityksellä sille siirretyt vuosien 1995 ja 1996 mainostuloista saadut summat olivat valtiontukea. Kantaja väittää, että kyse on sen omaan toimintaan perustuvista tuloista, joita ei voida pitää valtiontukena.

176 Nyt käsiteltävän kanneperusteen kohteena olevan erityiskysymyksen ymmärtämiseksi asianmukaisesti on aluksi korostettava, että – kuten edellä 11 kohdassa mainitusta TV2 I -tuomiosta (EU:T:2008:457, 160 kohta) ilmenee – TV2 ei vuosien 1995 ja 1996 aikana (toisin kuin tämän jälkeen) itse myynyt mainosaikaansa vaan tästä vastasi ulkopuolinen yhtiö (TV2 Reklame A/S, jäljempänä TV2 Reklame) ja näistä mainoksista saatu tuotto siirrettiin TV2:lle Fonds TV2:n välityksellä.

177 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi edellä 11 kohdassa mainitussa TV2 I -tuomiossaan (EU:T:2008:457, 162 ja 167 kohta), että komissio oli TV2 I -päätöksessä käytännössä sekoittanut vuosien 1995–1996 mainostulot lupamaksuihin ja jättänyt noudattamatta perusteluvelvollisuuttaan siltä osin kuin oli kyse vuosien 1995–1996 mainostulojen de facto huomioon ottamisesta valtion varoina. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli näin ollen, että kyseisessä asiassa nostettu kanne oli hyväksyttävä siltä osin kuin se koski vuosien 1995–1996 mainostuloja ja TV2 I -päätös oli kumottava siltä osin siinä luettiin nämä tulot osaksi valtion varoja.

178 Kyseisen kumoamisen johdosta komission oli tutkittava riidanalaisessa päätöksessä uudelleen kysymystä siitä, olivatko TV2:n vuosien 1995 ja 1996 mainostulot valtiontukea, minkä se teki kyseisen päätöksen 75–90 perustelukappaleessa.

179 Komissio korosti riidanalaisen päätöksen 77 perustelukappaleessa, että sen oli 13.3.2001 annetun tuomion PreussenElektra (C-379/98, Rec, EU:C:2001:160) valossa tutkittava, voitiinko vuosien 1995–1996 mainostulot luokitella valtion varoiksi. Se katsoi, että sen oli tässä tarkoituksessa tarkastettava, olivatko nämä mainostulot Tanskan valtion määräysvallassa.

180 Komissio päätteli tilanteen olevan tällainen nojautumalla Tanskan lainsäädännössä säädettyihin yksityiskohtaisiin sääntöihin, jotka koskevat kyseisten tulojen hallinnointia. Se totesi siten, että TV2:sta riippumaton itsenäinen yhtiö TV2 Reklame oli perustettu myymään TV2:n mainostilaa. Sopimussuhde oli olemassa juuri kyseisen yhtiön ja mainosasiakkaiden välillä (riidanalaisen päätöksen 80 perustelukappale).

181 Komissio korosti riidanalaisen päätöksen 81 perustelukappaleessa seuraavaa:

”TV2 Reklamen rahan ohjaamiseen [Fonds TV2:lle] ei ollut velvollisuutta. Sen sijaan ohjaamisesta päätti Tanskan valtio. Kulttuuriministeri päätti TV2 Reklamen voitto-osuudesta, joka oli ohjattava [Fonds TV2:lle]. Kyseinen päätös tehtiin yhdeksi tai useammaksi vuodeksi kerrallaan, ja se edellytti Tanskan parlamentin (pysyvän valtiovarainvaliokunnan) hyväksyntää. Kulttuuriministeri pystyi päättämään, että ohjaamaton tuotto käytettäisiin valtiovarainvaliokunnan hyväksynnän nojalla TV2 Reklamelle aiemmin myönnetyn valtion takauksen takaisinmaksuun tai kulttuuritarkoituksiin.”

182 Alaviitteessä 37, johon riidanalaisen päätöksen 81 perustelukappaleessa viitataan, mainitaan radio- ja televisiotoiminnasta annetun lain, sellaisena kuin se muutettuna 24.6.1994, 29 § sen näkemyksen tukemiseksi, jonka mukaan Tanskan kulttuuriministeri päätti, mikä osa mainostuloista maksetaan Fonds TV2:lle. Kyseisessä pykälässä säädetään muun muassa, että ”TV2-rahastoa tuetaan myös mainostuksesta TV2:lla saatavasta voitosta” ja että ”kulttuuriministeri vahvistaa yhden tai useamman vuoden osalta parlamentin valtiovarainvaliokunnan suostumuksella TV2 Reklame A/S:n voitto-osuudesta, joka oli ohjattava Fonds TV2:lle”.

183 Komissio totesi kuitenkin riidanalaisen päätöksen 82 perustelukappaleessa, että ”käytännössä vuosina 1995–1996 TV2 Reklamen voitot [TV2:n mainostulojen kanssa] ohjattiin kokonaisuudessaan [Fonds TV2:lle]”.

184 Komissio totesi tämän jälkeen, että Fonds TV2:n rahojen vuotuiseen ohjaamiseen TV2:lle ei ollut mitään velvoitetta. Tanskan valtio oli päättänyt kyseisestä ohjaamisesta, eikä TV2 ollut käytännössä saanut vuosina 1995–1996 kaikkia mainostuloja Fonds TV2:lta (riidanalaisen päätöksen 84 ja 85 perustelukappale). Fonds TV2:ssa ei myöskään ollut erillistä kirjanpitoa mainostuloille ja lupamaksutuloille, ja tulot, joita ei ollut ohjattu TV2:lle, kertyivät Fonds TV2:een. Kyseiset tulot ohjattiin TV2:lle, kun Fonds TV2 lakkautettiin (riidanalaisen päätöksen 86 perustelukappale).

185 Komissio hylkäsi riidanalaisen päätöksen 87 perustelukappaleessa Tanskan viranomaisten Tanskan oikeusministerin 22.11.2003 päivättyyn kirjeeseen nojautumalla esittämän väitteen siitä, että TV2:lla oli oikeudet mainostuloihin. Kyseisessä kirjeessä täsmennettiin, että Fonds TV2:n varoja voitiin käyttää ainoastaan TV2:n toimintaan. Komissio vetosi tässä yhteydessä siihen, ettei Tanskan laissa säädetty mistään velvoitteesta ohjata kaikkia mainostuloja TV2:lle ja että Tanskan kulttuuriministeri päätti TV2:lle maksettavasta määrästä.

186 Komissio huomautti myös, että TV2:lla ei ollut ollut sopimussuhdetta mainostajiin, eikä TV2:lla ollut ollut vaikutusta mainostoimintoihin (riidanalaisen päätöksen 88 perustelukappale). Se katsoi näin ollen kaikkien näiden seikkojen perusteella, että Tanskan kulttuuriministerillä oli määräysvalta TV2 Reklamen ja Fonds TV2:n varoihin ja että näin ollen vuosina 1995–1996 TV2:lle TV2 Reklamen ja Fonds TV2:n välityksellä ohjatut mainostulot olivat valtion varoja (riidanalaisen päätöksen 89 ja 90 perustelukappale).

187 Kantaja riitauttaa päätelmän, jonka mukaan vuosien 1995 ja 1996 mainostulot ovat valtion varoja. Se selittää, että TV2:n mainostoiminnan johtamiseksi käyttöön otetun erityisen institutionaalisen järjestelmän tavoitteena oli välttää mainostajien sellaisten intressien perusteeton huomioon ottaminen, jotka olisivat voineet vaikuttaa TV2:n toimitukselliseen riippumattomuuteen. Juuri tästä syystä suhteiden hoitaminen mainostajiin oli annettu erillisen yhtiön eli TV2 Reklamen tehtäväksi. On

kuitenkin myös selvää, että TV2 Reklame huolehti yksin TV2:n mainoslähetysajan myymisestä mainostajille. Vuosien 1995 ja 1996 mainostulot perustuivat siihen, mitä TV2 oli tuottanut, eikä niitä voida siis kantajan mukaan pitää valtiontukena.

188 Komissio, jota Viasat tukee, riitauttaa nämä väitteet. Sen mukaan kysymys siitä, olivatko mainostulot valtion määräysvallassa, on ratkaisevaa arvioitaessa sitä, ovatko ne valtiontukea. Komissio korostaa, että juuri Tanskan valtio päätti mainostulojen siirtämisestä Fonds TV2:lle. TV2:lla ei myöskään ole mitään omistusoikeutta kyseiseen rahastoon kuuluviin varoihin, eikä se voi määrätä vapaasti kyseisistä varoista. Juuri Tanskan hallituksella oli siis mahdollisuus päättää mainittujen varojen siirtämisestä TV2:lle, ja kyseiset varat olivat todellisuudessa valtion määräysvallassa. Viasat vetoaa tämän komission näkemyksen tukemiseksi 12.12.1996 annettuun tuomioon Air France v. komissio (T-358/94, Kok., EU:T:1996:194) ja 16.5.2000 annettuun tuomioon Ranska v. Ladbroke Racing ja komissio (C-83/98 P, Kok., EU:C:2000:248) ja väittää, että valtion varat voivat olla yksityistä alkuperää, vaikka ne ovatkin julkisessa määräysvallassa.

189 Kuten edellä 46 kohdassa on korostettu, SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi luokitteleminen edellyttää neljän edellytyksen täyttymistä, ja kyseisiin edellytyksiin kuuluu muun muassa edellytys, joka koskee valtion toimenpidettä tai valtion varoilla toteutettua toimenpidettä. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut edellä 179 kohdassa mainitussa tuomiossaan PreussenElektra (EU:C:2001:160, 58 kohta), johon riidanalaisen päätöksen 77 perustelukappaleessa viitataan, edellä tarkoitettua tukea ovat pelkästään valtion varoista suoraan tai välillisesti myönnetyt edut. SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tehty ero ”jäsenvaltion myöntämän tuen” ja ”valtion varoista myönnetyn tuen” välillä ei näet merkitse sitä, että kaikki jäsenvaltion myöntämät edut olisivat tukea riippumatta siitä, onko ne rahoitettu valtion varoista, vaan erottelun tarkoituksena on ainoastaan sisällyttää tuen käsitteeseen valtion suoraan myöntämät edut ja valtion nimeämien tai perustamien julkisten tai yksityisten elinten välityksellä myönnetyt edut.

190 Kyseisestä oikeuskäytännöstä seuraa, että edut, joita ei ole myönnetty valtion varoista, eivät missään tapauksessa voi olla valtiontukea (ks. vastaavasti edellä 179 kohdassa mainittu tuomio PreussenElektra, EU:C:2001:160, 59–61 kohta ja tuomio 15.7.2004, Pearle ym., C-345/02, Kok., EU:C:2004:448, 35 ja 36 kohta).

191 Unionin tuomioistuin on selittänyt yksityiskohtaisemmin ”valtion varoista” myönnetyn edun käsitettä oikeuskäytännössä, joka on palautettava lyhyesti mieliin jäljempänä.

192 Yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltävänä oli edellä 179 kohdassa mainitun tuomion PreussenElektra (EU:C:2001:160) taustalla olevassa asiassa toimenpide, jossa säädettiin yksityisille sähkönjakeluyrityksille asetetusta velvoitteesta ostaa kiinteillä vähimmäishinnoilla uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä. Yhteisöjen tuomioistuin totesi ensin, ettei kyseiseen velvoitteeseen liittynyt valtion varojen suoraa tai välillistä siirtämistä tällaista sähköä tuottaville yrityksille, minkä jälkeen se huomautti, että ”se, että ostovelvoite on asetettu laissa ja että siitä aiheutuu kiistämättä etua tietyille yrityksille, ei tee tästä velvoitteesta – – valtiontukea” (edellä 179 kohdassa mainittu tuomio PreussenElektra, EU:C:2001:160, 61 kohta).

193 Samoin edellä 190 kohdassa mainitun tuomion Pearle ym. (EU:C:2004:448) taustalla olevassa asiassa oli kyse julkisen elimen järjestämästä mainoskampanjasta, joka rahoitettiin varoilla, jotka kerättiin sen mainoskampanjasta hyötyviltä jäseniltä maksuina, jotka nimenomaisesti kohdennettiin tuon mainoskampanjan rahoittamiseen. Yhteisöjen tuomioistuin totesi, ettei ollut ilmeistä, että mainoskampanja olisi rahoitettu kansallisten viranomaisten käyttöön asetetuilla varoilla. Koska julkiselle elimelle tuon kampanjan toteuttamisesta aiheutuneet kulut katettiin kokonaisuudessaan kampanjasta hyötyviltä yrityksiltä kerätyillä maksuilla, kyseessä olevan julkisen elimen toimenpiteellä ei pyritty luomaan etua, josta aiheutuisi valtiolle tai kyseiselle elimelle lisäkustannuksia (edellä 190 kohdassa mainittu tuomio Pearle ym., EU:C:2004:448, 36 kohta).

194 Yhteisöjen tuomioistuin totesi lisäksi 5.3.2009 antamassaan tuomiossa UTECA (C-222/07, Kok., EU:C:2009:124, 47 kohta), että jäsenvaltion toimenpide, jolla televisiolähetystoiminnan harjoittajat velvoitettiin osoittamaan 5 prosenttia liiketoimintansa tuloista eurooppalaisten elokuvien ja tv-elokuvien ennakkorahoitukseen ja erityisesti 60 prosenttia tästä 5 prosentista teoksille, joiden alkuperäiskieli oli jokin kyseisen jäsenvaltion virallisista kielistä, ei merkinnyt kyseisen jäsenvaltion elokuva-alalle annettavaa valtiontukea. Yhteisöjen tuomioistuin korosti tässä yhteydessä, ettei tällaisesta toimenpiteestä seuraavaa etua saman jäsenvaltion elokuva-alalle voitu pitää etuna, jonka jäsenvaltio on myöntänyt suoraan tai nimeämiensä tai perustamiensa julkisten tai yksityisten elinten välityksellä, koska kyseessä oleva etu seurasi yleisestä säännöksestä, jolla televisiolähetystoiminnan harjoittajat, riippumatta siitä, ovatko ne julkisia tai yksityisiä, velvoitetaan osoittamaan osuus liiketoimintansa tuloista elokuvien ja tv-elokuvien ennakkorahoitukseen (em. tuomio UTECA, EU:C:2009:124, 44 ja 45 kohta).

195 Edellä 192–194 kohdassa mainitun oikeuskäytännön perusteella voidaan päätellä, että valtion varoista myönnetty etu on etu, joka kerran myönnettynä vaikuttaa kielteisesti valtion varoihin.

196 Kyseinen kielteinen vaikutus voi yksinkertaisimmillaan olla valtion varojen siirtämistä sille, jolle etu myönnetään. Unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä kuitenkin seuraa, että valtion varojen siirtoa ei tarvitse osoittaa kaikissa tapauksissa, jotta yhdelle tai useammalle yritykselle myönnetty etu voitaisiin katsoa valtiontueksi (tuomio 16.5.2002, Ranska v. komissio, C-482/99, Kok., EU:C:2002:294, 36 kohta ja tuomio 30.5.2013, Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, Kok., EU:C:2013:348, 34 kohta).

197 Viimeksi mainittu seikka ei merkitse sitä, että toimenpide voi olla valtiontukea, vaikka kyse ei ole valtion varoista myönnetystä edusta. Tällainen tulkinta edellä 196 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä olisi lisäksi ristiriidassa edellä 189 ja 190 kohdassa mainitun oikeuskäytännön kanssa.

198 Edellä 196 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö on ymmärrettävä pikemminkin siten, että on mahdollista ajatella etu, joka vaikuttaa kielteisesti valtion varoihin ja joka ei edellytä valtion varojen siirtämistä. Tästä on kyse muun muassa sellaisen toimenpiteen osalta, jolla viranomaiset myöntävät tietyille yrityksille verovapautuksen, joka – vaikka valtion varoja ei siirretäkään – asettaa kyseisen edun saajat muita verovelvollisia edullisempaan taloudelliseen asemaan (ks. vastaavasti tuomio 15.3.1994, Banco Exterior de España, C-387/92, Kok., EU:C:1994:100, 14 kohta ja tuomio 19.5.1999, Italia v. komissio, C-6/97, Kok., EU:C:1999:251, 16 kohta). Tällaisen toimenpiteen kielteinen vaikutus valtion varoihin perustuu siihen, että valtio luopuu perimästä asianomaisilta yrityksiltä veron tai muun vastaavan maksun, jonka se perii muilta verovelvollisilta ja joka sen olisi tavallisesti pitänyt periä myös kyseisiltä yrityksiltä. Tällainen toimenpide johtaa lisäksi samaan tulokseen, johon olisi päästy, jos valtio oli perinyt kyseessä olevan veron myös yrityksiltä, joiden hyväksi asianomainen toimenpide on toteutettu, maksaakseen sen tämän jälkeen niille välittömästi takaisin, eli siirtääkseen niille varat, jotka se on saanut niiltä aikaisemmin.

199 Unionin tuomioistuin viittaa edellä 196 kohdassa mainituissa tuomioissa juuri edellä 198 kohdassa mainittuun verovapautuksia koskevaan oikeuskäytäntöön sen näkemyksen tueksi, jonka mukaan valtion varojen siirtoa ei tarvitse osoittaa kaikissa tapauksissa, jotta yhdelle tai useammalle yritykselle myönnetty etu voitaisiin katsoa valtiontueksi.

200 Jos edellä esitettyjen seikkojen johdosta osoitetaan, että valtiontuki edellyttää kielteistä vaikutusta valtion varoihin, on vielä määritettävä, miten ”valtion varat” on ymmärrettävä. Selvästikin valtion hallussa oleva reaali- tai rahoitusvarallisuus kuuluu kiistatta valtion varoihin. Kyseisen käsitteen piiriin kuuluvat luonnollisesti varat, jotka valtio on saanut kolmansilta käyttäessään toimivaltaansa muun muassa veron tai maksun asettamalla (ks. vastaavasti tuomio 17.7.2008, Essent Netwerk Noord ym., C-206/06, Kok., EU:C:2008:413, 66 kohta).

201 Unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytännössä on kuitenkin omaksuttu laajempi näkemys, jonka mukaan SEUT 107 artiklan 1 kohta koskee kaikkia rahoituskeinoja, joita viranomaiset voivat tosiasiallisesti käyttää tukeakseen yrityksiä, ilman että sillä seikalla olisi merkitystä, ovatko nämä varat pysyvästi valtion varoja. Tästä seuraa, että vaikka kyseistä toimenpidettä vastaavat summat eivät ole pysyvästi viranomaisten omistuksessa, ne voidaan luokitella valtion varoiksi jo sillä perusteella, että ne ovat jatkuvasti valtion määräysvallassa ja siis toimivaltaisten kansallisten viranomaisten käytettävissä (ks. edellä 196 kohdassa mainittu tuomio Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE, EU:C:2013:348, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 15.1.2013, Aiscat v. komissio, T-182/10, Kok., EU:T:2013:9, 104 kohta).

202 Edellä 201 kohdassa mainitun oikeuskäytännön taustalla on edellä 188 kohdassa mainittu tuomio Air France v. komissio (EU:T:1996:194), johon Viasat vetoaa. Kyseisen tuomion taustalla olevassa asiassa oli kyse siitä, että Caisse des dépôts et consignations -nimisen ranskalaisen erityisen julkisoikeudellisen laitoksen kokonaan omistama tytäryhtiö hankki lähes kokonaan Air France -lentoyhtiön osakkeet (edellä 188 kohdassa mainittu tuomio Air France v. komissio, EU:T:1996:194, 4–7 kohta). Kysymys kuului siis, voitiinko tähän tarkoitukseen käytetyt varat katsoa valtion varoiksi, kun Ranskan tasavalta väitti, että kyse oli yksityistä alkuperää olevista varoista, joita Caisse des dépôts et consignations pelkästään hallinnoi, ja näiden varojen tallettajat saattoivat koska tahansa vaatia niiden palauttamista (edellä 188 kohdassa mainittu tuomio Air France v. komissio, EU:T:1996:194, 63 kohta).

203 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vastasi tähän kysymykseen myöntävästi. Se totesi, että Caisse des dépôts et consignationsiin tehtyjen panojen ja sieltä tehtyjen nostojen tuloksena oli jatkuvasti saldo, jota Caisse des dépôts et consignations saattoi käyttää niin kuin tätä saldoa vastaavat varat olisivat pysyvästi sen käytettävissä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan Caisse des dépôts et consignations saattoi siten siis toimia kuten sijoittaja toimii markkinoiden muutosten mukaan ja käyttää omalla vastuullaan kyseistä käytettävissä olevaa saldoa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että Caisse des dépôts et consignationsin käytettävissä olevalla saldolla rahoitettu riidanalainen sijoitus saattoi SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla vääristää kilpailua samalla tavalla kuin jos tämä sijoitus olisi rahoitettu veroista tai pakollisista maksuista kertyneillä tuloilla. Se totesi tämän jälkeen, että kyseinen määräys koskee siis kaikkia rahoituskeinoja, joita julkinen sektori voi tosiasiallisesti käyttää tukeakseen yrityksiä, ilman että sillä seikalla olisi merkitystä, ovatko nämä varat pysyvästi julkisen sektorin varoja. Se päätteli tämän perusteella, ettei sillä seikalla ollut merkitystä asiassa, että Caisse des dépôts et consignationsin käyttämät varat olivat varoja, jotka oli vaadittaessa palautettava (edellä 188 kohdassa mainittu tuomio Air France v. komissio, EU:T:1996:194, 66 ja 67 kohta).

204 Yhteisöjen tuomioistuin on tämän jälkeen vahvistanut edellä 201 ja 203 kohdassa esitetyn säännön edellä 188 kohdassa mainitussa tuomiossa Ranska v. Ladbroke Racing ja komissio (EU:C:2000:248, 50 kohta), johon Viasat on myös vedonnut.

205 Kyseisen tuomion taustalla olevassa asiassa oli kyse valituksesta, joka oli tehty 27.1.1998 annetusta tuomiosta Ladbroke Racing v. komissio (T-67/94, Kok., EU:T:1998:7), jossa oli kyse sellaisesta päätöksestä nostetusta kumoamiskanteesta, jolla komissio oli katsonut muun muassa, että vedonlyöjien lunastamatta jättämien voittojen antaminen tärkeimpien hevoskilpailuja Ranskassa järjestävien yhtiöiden käyttöön ei ollut valtiontukea, vaikka tarkoituksena oli mainittujen yhtiöiden sosiaalimenojen rahoittaminen, sillä perusteella, että näin ei siirretty valtion varoja. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli katsonut, että kyseessä oleva komission päätös perustui virheellisiin oletuksiin ja oli siis tällä perusteella hylättävä (edellä 188 kohdassa mainittu tuomio Ranska v. Ladbroke Racing ja komissio, EU:C:2000:248, 45 kohta ja em. tuomio Ladbroke Racing v. komissio, EU:T:1998:7, 111 kohta).

206 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli katsonut, että tuossa asiassa kyseessä olevan toimenpiteen vaikutuksena oli, että kilpailuja järjestävät yhtiöt voivat rahoittaa joitakin sosiaalimenoja, ja että toimivaltaiset Ranskan viranomaiset valvoivat lunastamattomien voittojen määrää. Ensimmäisen

oikeusasteen tuomioistuin päätteli tämän perusteella, että koska kansallisella lainsäädännöllä laajennettiin kyseisen määrän käyttömahdollisuuksia muihin kuin alun perin säädettyihin kilpailuja järjestävien yhtiöiden toimintoihin, Ranskan lainsäätäjä oli kyseisen laajentamisen johdosta tosiasiallisesti luopunut varoista, jotka olisi pitänyt lähtökohtaisesti tilittää valtion tulo- ja menoarvioon. Se totesi vielä, että siltä osin kuin näitä varoja oli käytetty muun muassa sosiaalimenojen rahoittamiseen, varoilla oli vähennetty yrityksen vastattavaksi tavallisesti kuuluvia sosiaalikustannuksia, joten niitä oli pidettävä yritykselle myönnettynä tukena (edellä 188 kohdassa mainittu tuomio Ranska v. Ladbroke Racing ja komissio, EU:C:2000:248, 47–49 kohta ja em. tuomio Ladbroke Racing v. komissio, EU:T:1998:7, 105–110 kohta).

207 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi, ettei tämän ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvioinnin lainmukaisuutta voitu mitenkään arvostella, ja se toisti edellä 188 kohdassa mainitun tuomion Air France v. komissio (EU:T:1996:194) 67 kohdassa käytetyn muotoilun, joka on esitetty edellä 203 kohdassa. Se totesi vielä, että vaikka määrät, jotka perustuvat toimenpiteeseen, jolla kilpailuja järjestävien yhtiöiden käyttöön annettiin lunastamattomia voittoja, eivät ollut pysyvästi valtionkassan omistuksessa, ne voitiin luokitella valtion varoiksi jo sillä perusteella, että ne olivat jatkuvasti valtion määräysvallassa ja siis toimivaltaisten kansallisten viranomaisten käytettävissä (edellä 188 kohdassa mainittu tuomio Ranska v. Ladbroke Racing ja komissio, EU:C:2000:248, 50 kohta).

208 Tästä oikeuskäytännöstä voidaan päätellä, että myös edellä 189 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetut valtion varat voivat muodostua varoista, jotka ovat peräisin kolmansilta mutta jotka joko niiden omistajat ovat antaneet vapaaehtoisesti valtion käyttöön (ks. Caisse de dépôt et consignationsin tallettajia koskeva esimerkki asiassa, jonka johdosta annettiin edellä 188 kohdassa mainittu tuomio Air France v. komissio, EU:T:1996:194) tai jotka niiden omistajat ovat hylänneet ja joiden hoidosta vastaa valtio suvereeneja oikeuksiaan käyttämällä (ks. vedonlyöjien lunastamattomia voittoja koskeva esimerkki asiassa, jonka johdosta annettiin edellä 188 kohdassa mainittu tuomio Ranska v. Ladbroke Racing ja Commission, EU:C:2000:248, ja edellä 205 kohdassa mainittu tuomio Ladbroke Racing v. komissio, EU:T:1998:7).

209 Sitä vastoin ei ole mahdollista katsoa, että varat ovat valtion määräysvallassa ja ne ovat siis edellä tarkoitettuja valtion varoja pelkästään siitä syystä, että valtio määrää lainsäädäntötoimella kolmannen käyttämään omia varojaan tietyllä tavalla. Edellä 179 kohdassa mainitun tuomion PreussenElektra, (EU:C:2001:160) taustalla olevassa asiassa yhteisöjen tuomioistuin ei siten päätellyt sen perusteella, että valtio oli määrännyt yksityiset sähkönjakeluyritykset käyttämään omia varojaan ostaakseen kiinteillä vähimmäishinnoilla uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä, että kyseisten yritysten varat olivat valtion määräysvallassa ja ne olivat valtion varoja. Sama koskee edellä 194 kohdassa mainitun tuomion UTECA (EU:C:2009:124) taustalla olevaa asiaa, jossa valtio oli määrännyt televisiolähetystoiminnan harjoittajat osoittamaan tietyn prosenttiosuuden liiketoimintansa tuloista erityiseen tarkoitukseen (eurooppalaisten elokuvien ja tv-elokuvien ennakkorahoitukseen).

210 Nyt käsiteltävää kanneperustetta on arvioitava kaikkien edellä esitettyjen seikkojen valossa. Tässä yhteydessä on korostettava komission tavoin, että tämän kanneperusteen arvioimiseksi on ratkaisevaa, miten vastataan kysymykseen siitä, ovatko TV2 Reklamelta TV2:lle Fonds TV2:n välityksellä siirretyt vuosien 1995 ja 1996 mainostulot edellä mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettuja ”valtion varoja”.

211 On selvää, että nyt käsiteltävässä kanneperusteessa kyseessä olevat mainostulot ovat taloudellinen vastike, jonka mainostajat maksavat niiden käyttöön annetusta TV2:n mainosajasta. Kyseiset tulot eivät näin ollen ole alun perin peräisin valtion varoista vaan yksityisistä varoista eli mainostajien varoista. On siis selvitettävä, voidaanko katsoa, että kyseiset yksityistä alkuperää olevat varat olivat Tanskan viranomaisten määräysvallassa, kuten oli kyse edellä 188 kohdassa mainittujen tuomioiden taustalla olevissa asioissa kyseessä olevien varojen osalta.

212 Näin ei ole. Näistä viimeksi mainituista asioista poiketen nyt käsiteltävässä tapauksessa ei voi olla kyse varojen omistajien valtion käyttöön vapaaehtoisesti asettamista varoista eikä varojen omistajien hylkäämistä varoista, joiden hoidosta valtio vastaa. Tanskan valtion toimenpiteet käsiteltävässä tapauksessa muodostuivat konkreettisesti sen osuuden vahvistamisesta kyseessä olevista varoista (TV2 Reklamen saamat mainostulot), jonka Fonds TV2 siirtää TV2:lle. Tanskan viranomaisilla oli pelkästään mahdollisuus halutessaan päättää, että TV2 ei saa kaikkia näitä varoja vaan pelkästään osan niistä. Tanskan viranomaisilla oli toisin sanoen toimivalta asettaa yläraja sille näistä varoista saatavalle summalle, joka siirretään TV2:lle. Edellä 209 kohdassa esitetyn näkökohdan mukaisesti pelkästään kyseisen toimivallan perusteella ei voida kuitenkaan päätellä, että kyse oli valtion määräysvallassa olevista varoista.

213 Nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä oleva toimenpide vastaa näet toimenpidettä, josta oli kyse edellä 179 kohdassa mainitun tuomion PreussenElektra (EU:C:2001:160) taustalla olevassa asiassa sillä poikkeuksella, että viimeksi mainitussa asiassa valtio oli vahvistanut vähimmäishinnat uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön ostamiselle, kun taas käsiteltävässä tapauksessa Tanskan viranomaisilla oli mahdollisuus vahvistaa lähinnä se enimmäissumma, joka TV2 Reklamen oli maksettava TV2:lle siitä, että TV2 antaa TV2 Reklamenin asiakkaiden käyttöön mainosaikaa.

214 Jos TV2 Reklame pidätti Tanskan viranomaisten ohjeistamana osan mainostuloista ja antoi sen mainittujen viranomaisten käyttöön, kyseinen osa mainostuloista merkitsisi Tanskan valtion varoja. Ei sitä vastoin ole perusteita katsoa, että jäljelle jäänyt osa mainostuloista, jota TV2 Reklame ei pidättänyt, on valtion varoja.

215 Erilaiseen johtopäätökseen ei voida tulla sen perusteella, että – kuten riidanalaisen päätöksen 81 perustelukappaleessa on korostettu – mainostulot, joita ei pidätetty, maksettiin Fonds TV2:lle eikä suoraan TV2:lle ja ettei mitään velvollisuutta siirtää vuosittain rahaa Fonds TV2:lta TV2:lle ollut olemassa.

216 Komissio ei ole kiistänyt sitä riidanalaisen päätöksen 87 perustelukappaleessa mainittua Tanskan kuningaskunnan väitettä, jonka mukaan Fonds TV2:n varoja voitiin käyttää ainoastaan TV2:n toimintoihin ja oli siis olemassa oikeudellinen velvoite siirtää mainostulot lopuksi Fonds TV2:ltä TV2:lle. Se on vain vastannut riidanalaisen päätöksen samassa perustelukappaleessa, että ”laissa ei ollut säädetty velvoitteesta ohjata kaikkia mainostuloja TV2:lle”. Se on vielä todennut seuraavaa: ”Ministerin konkreettisesta päätöksestä riippui, ohjattaisiinko rahaa TV2:lle ja kuinka paljon”.

217 Kuten edellä on korostettu, se, että Tanskan kulttuuriministeri saattoi pidättää osan mainostuloista, ei merkitse sitä, että pidättämätön loppuosa olisi valtion varoja eikä sitä, että sen siirtäminen Fonds TV2:lle ja lopuksi TV2:lle olisi TV2:lle myönnettyä valtiontukea.

218 Merkitystä ei ole myöskään sillä riidanalaisen päätöksen 88 perustelukappaleessa mainitulla seikalla, ettei mainostajien ja TV2:n välillä ollut sopimussuhdetta ja ettei TV2:lla ollut vaikutusta mainostoimintoihin. Kuten edellä on korostettu, käsiteltävässä tapauksessa ei ole tärkeää se, että TV2:n ja mainostajien välillä on sopimussuhde, vaan se, ovatko mainostulot ”valtion varoja”. Edellä on jo selitetty, mistä syistä näistä tuloja ei voida luonnehtia valtion varoiksi.

219 On joka tapauksessa korostettava, että mainostajat, joilta mainostulot ovat peräisin, olivat sopimussuhteessa TV2 Reklameen. TV2 puolestaan oli Tanskan lainsäädännön nojalla velvollinen antamaan mainosaikaa TV2 Reklamen käyttöön, joka myi sitä mainostaja-asiakkailleen. TV2 sai vastikkeena TV2 Reklamelta Tanskan kulttuuriministerin vahvistaman osan TV2 Reklamelle kertyneistä mainostuloista, ja kyseinen osa saattoi olla jopa 100 prosenttia mainituista tuloista. Kuten toistuvasti on jo todettu, TV2:lle näin Fonds TV2:n kautta siirretty osa näistä tuloista ei ollut peräisin valtion varoista eikä se voinut siis olla valtiontukea.

220 Kaikista edellä esitetyistä seikoista ilmenee, että komissio teki oikeudellisen virheen, kun se luonnehti vuosien 1995 ja 1996 mainostulot riidanalaisessa päätöksessä valtiontueksi. Nyt käsiteltävä kanneperuste on siis perusteltu. Neljäs kanneperuste on tämän johdosta hyväksyttävä ja riidanalainen päätös kumottava siltä osin kuin siinä luonnehditaan edellä mainitut TV2:n TV2 Reklamen ja Fonds TV2:n välityksellä saamat mainostulot valtiontueksi.

Toinen kanneperuste, joka koskee TV2:lle maksettujen lupamaksuun perustuvien varojen ja sille myönnetyn yhtiöverovapautuksen luonnehtimista virheellisesti uudeksi tueksi

221 Kantaja väittää toisessa kanneperusteessaan, että komissio on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se ei ole luonnehtinut lupamaksuihin perustuvaa TV2:n rahoitusjärjestelmää voimassa olevaksi tueksi. Se väittää lisäksi, että myös sille myönnetty yhtiöverovapautus olisi pitänyt luonnehtia voimassa olevaksi tueksi.

222 Tässä yhteydessä on aluksi huomautettava, että EUT-sopimuksessa valtiontukien osalta vahvistetut menettelysäännöt ovat erilaiset riippuen siitä, onko kyse voimassa olevista tuista vai uusista tuista. Voimassa oleviin tukiin sovelletaan SEUT 108 artiklan 1 ja 2 kohtaa, kun taas uusia tukia säädellään ajallisesti kyseisen artiklan 3 ja 2 kohdassa (tuomio 23.10.2002, Diputación Foral de Guipúzcoa ym. v. komissio, T-269/99, T-271/99 ja T-272/99, Kok., EU:T:2002:258, 1 kohta).

223 Komissiolle on annettu SEUT 108 artiklan 1 kohdassa voimassa olevien tukien osalta toimivalta seurata niitä jatkuvasti jäsenvaltioiden kanssa. Tämän seurannan yhteydessä komissio tekee jäsenvaltioille ehdotuksia sisämarkkinoiden asteittaisen kehittämisen tai sisämarkkinoiden toiminnan kannalta aiheellisiksi toimenpiteiksi. Jos komissio vaadittuaan niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa, toteaa, että valtion myöntämä tai valtion varoista myönnetty tuki ei SEUT 107 artiklan mukaan sovellu sisämarkkinoille taikka että tällaista tukea käytetään väärin, se tekee päätöksen siitä, että asianomaisen valtion on komission asettamassa määräajassa poistettava tuki tai muutettava sitä.

224 Uudet tuet on SEUT 108 artiklan 3 kohdan perusteella ilmoitettava etukäteen komissiolle, eikä niitä saa toteuttaa ennen kuin menettelyssä on tehty lopullinen päätös. Saman määräyksen mukaan komissio aloittaa viipymättä SEUT 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn, jos se katsoo, että suunnitelma ei sovellu sisämarkkinoille.

225 Tästä seuraa, että jos komissio soveltaa voimassa olevaan tukeen menettelyä, josta 108 artiklan 2 ja 3 kohdassa määrätään uusien tukien osalta, sen päätöksessä rikotaan kyseistä artiklaa ja se on kumottava.

226 Asetuksen N:o 659/1999 1 artiklassa on käsitteiden ”voimassa oleva tuki” ja ”uusi tuki” määrittelyn osalta seuraavat merkitykselliset määritelmät:

”a) ’tuella’ [tarkoitetaan] toimenpiteitä, jotka täyttävät kaikki [SEUT 107 artiklan 1 kohdassa] asetetut tunnusmerkit;

b) ’voimassa olevalla tuella’ [tarkoitetaan]

i) tukia, jotka olivat olemassa ennen perustamissopimuksen voimaantuloa kyseisessä jäsenvaltiossa, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka on otettu käyttöön ennen perustamissopimuksen voimaantuloa ja joita voidaan soveltaa edelleen perustamissopimuksen voimaantulon jälkeen – –

ii) hyväksyttyjä tukia eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka komissio tai neuvosto on hyväksynyt;

– –

v) tukia, joiden voidaan katsoa olevan voimassa olevia tukia, koska voidaan osoittaa, että ne käyttöönottohetkellä eivät vielä olleet tukia, mutta ovat muuttuneet myöhemmin sellaisiksi yhteismarkkinoiden kehityksen johdosta ilman, että jäsenvaltio olisi muuttanut niitä. – –

c) ’uudella tuella’ [tarkoitetaan] kaikkia tukia, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka eivät ole voimassa olevaa tukea, mukaan lukien voimassa olevan tuen muutokset;

d) ’tukiohjelmalla’ [tarkoitetaan] säädöstä tai päätöstä, jonka perusteella yksittäisiä tukia voidaan myöntää yrityksille, jotka määritellään säädöksessä tai päätöksessä yleisesti ja käsitteellisesti ilman, että edellytetään muita täytäntöönpanotoimenpiteitä, sekä säädöstä tai päätöstä, jonka perusteella erityiseen hankkeeseen liittymätöntä tukea voidaan myöntää yhdelle tai useammalle yritykselle toistaiseksi ja/tai rajoittamaton määrä;

e) ’yksittäisellä tuella’ [tarkoitetaan] tukia, joita ei ole myönnetty tukiohjelman osana, sekä niitä tukiohjelman osana myönnettyjä tukia, joista on ilmoitettava;

– –”

– Tutkittavaksi ottaminen

227 Ennen kuin ryhdytään arvioimaan nyt käsiteltävän kanneperusteen asiakysymystä, on tutkittava komission väite, jonka mukaan nyt käsiteltävä kanneperuste on jätettävä tutkimatta.

228 Komissio palauttaa mieliin oikeuskäytännön, jonka mukaan jäsenvaltioiden ja toimielinten vilpittömän yhteistyön periaatteen puitteissa, sellaisena kuin se ilmenee SEU 4 artiklan 3 kohdasta, ja menettelyn viivästymisen estämiseksi jäsenvaltion, joka katsoo, että kyseessä on voimassa oleva tuki, on ilmoitettava komissiolle mahdollisimman pian ne seikat, joihin tämä näkemys perustuu, siitä hetkestä lähtien, kun komissio ottaa siihen yhteyttä asianomaisen toimenpiteen osalta (tuomio 10.5.2005, Italia v. komissio, C-400/99, Kok., EU:C:2005:275, 55 kohta). Se tuo myös esiin vakiintuneen oikeuskäytännön, jonka mukaan valtiontukipäätöksen lainmukaisuutta on arvioitava niiden tietojen perusteella, joita komissiolla oli käytettävissään päätöstä tehdessään (ks. tuomio 15.4.2008, Nuova Agricast, C-390/06, Kok., EU:C:2008:224, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), ja väittää, että nyt käsiteltävää kanneperustetta ei voida tutkia asiakysymyksen osalta, koska Tanskan kuningaskunta ja kantaja itse eivät ole hallinnollisen menettelyn aikana väittäneet, että kantajan rahoittaminen lupamaksuilla tai sen vapauttaminen yhtiöverosta ovat voimassa olevaa tukea.

229 Tässä yhteydessä on korostettava, että oikeuskäytännön mukaan on niin, että koska valtiontukipäätöksen lainmukaisuutta on arvioitava niiden tietojen perusteella, jotka komissiolla oli käytettävissään päätöstä tehdessään, kantaja ei silloin, kun se on osallistunut SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukaiseen tutkintamenettelyyn, voi vedota tosiseikkoihin, jotka eivät olleet komission tiedossa ja joista kantaja ei ole maininnut komissiolle tutkintamenettelyn aikana. Mikään ei sitä vastoin tuon saman oikeuskäytännön mukaan estä asianomaista riitauttamasta lopullista päätöstä sellaisella oikeudellisella perusteella, jota ei ole esitetty hallinnollisessa menettelyssä (ks. tuomio 11.5.2005, Saxonia Edelmetalle ja ZEMAG v. komissio, T-111/01 ja T-133/01, Kok., EU:T:2005:166, 68 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

230 Kyseisessä oikeuskäytännössä tehdään siten ero sellaisten tosiseikkoja koskevien väitteiden, jotka eivät olleet komission tiedossa sen tehdessä riidanalaisen päätöksen ja joita ei näin ollen voida esittää ensimmäistä kertaa unionin yleisessä tuomioistuimessa kyseisen päätöksen riitauttamiseksi (ks. vastaavasti edellä 229 kohdassa mainittu tuomio Saxonia Edelmetalle ja ZEMAG v. komissio, EU:T:2005:166, 70 kohta ja edellä 68 kohdassa mainittu tuomio CBI v. komissio, EU:T:2012:584,

233 kohta), sekä oikeudellisten perusteiden välillä. Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat muun muassa perusteet, jotka perustuvat tietoihin, jotka olivat komission hallussa sen päätöksen tekemisajankohtana. Näitä perusteita ei näin ollen voida jättää tutkimatta (ks. vastaavasti tuomio 23.11.2006, Ter Lembeek v. komissio, T-217/02, Kok., EU:T:2006:361, 93–101 kohta).

231 Tästä seuraa, että siltä osin kuin kantaja ei nojaudu nyt käsiteltävän kanneperusteen tueksi yksinomaan tietoihin, jotka eivät olleet komission hallussa riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana, nyt käsiteltävää kanneperustetta ei voida heti suoralta kädeltä jättää tutkimatta. Se voidaan kuitenkin tutkia ainoastaan siltä osin kuin se perustuu tietoihin, jotka olivat komission hallussa riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana.

– Asiakysymys

232 Komissio on esittänyt syyt, joiden vuoksi se katsoi, että asianomaiset toimenpiteet olivat uusia tukia, riidanalaisen päätöksen 154 perustelukappaleessa, jonka sanamuoto on seuraava:

”Koska TV2 aloitti lähetyksensä vuonna 1989, kaikki toimenpiteet TV2:n hyväksi on toteutettu Tanskan liityttyä [unioniin]. Kyseiset toimenpiteet, lupamaksuvarat mukaan luettuina, ovat uutta valtiontukea eivätkä [SEUT] 108 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua voimassa olevaa valtiontukea.”

233 Kantaja väittää ensimmäiseksi sen rahoittamisesta lupamaksuilla, että kyse on Tanskan kuningaskunnan unioniin liittymistä aikaisemmasta rahoitusjärjestelmästä. Kyseistä järjestelmää on sovellettu edelleen Tanskan kuningaskunnan liittymisen jälkeen, ja sitä on mukautettu TV2:n perustamisen johdosta siten, että tätä voidaan rahoittaa samalla tavalla, jolla DR:tä rahoitettiin. Kyseinen järjestelmän laajentaminen ei ole kuitenkaan muuttanut millään tavalla tuen luonnetta eikä se merkitse sitä, että mainittua järjestelmää olisi muutettu tavalla, joka voi vaikuttaa kyseessä olevan tuen soveltuvuuden arviointiin. Kyse on tuesta, joka on myönnetty samantyyppiselle yritykselle eli julkiselle televisioyritykselle. TV2 hoitaa näet samoja julkisen palvelun velvoitteita kuin DR, joka on se toimija, joka oli alunperin ainoa tuensaaja. Se, että TV2 on perustettu erilliseksi yritykseksi eikä DR:n uudeksi kanavaksi, ja se, että lupamaksuihin perustuva tuki siirretään sille Fonds TV2:n kautta ja sillä on muitakin taloudellisia varoja, eivät kantajan mukaan voi johtaa erilaiseen lopputulokseen.

234 Kantaja vetoaa väitteidensä tueksi useisiin komission päätöksiin, jotka koskevat julkisen television rahoittamista muissa jäsenvaltioissa. Se vetoaa erityisesti 20.4.2005 tehtyyn päätökseen K(2005) 1166 lopullinen, Televisiolupamaksu – Ranska (tuki E 10/2005) (EUVL C 240, s. 20), jolla komissio totesi, että Ranskan tasavallan France Télévisionille myöntämät tuet ovat asetuksen N:o 659/99 1 artiklan b alakohdassa tarkoitettua voimassa olevaa tukea. Kantajan mukaan komissio on siitä huolimatta, että lupamaksujärjestelmästä Ranskassa tukea saaneiden henkilöllisyyttä ja määrää oli muutettu useita kertoja, katsonut, että kyseinen lupamaksu oli aina hyödyttänyt julkista yleisradiotoimintaa ja näin ollen, ettei kyseisen toimenpiteen luonnetta, tavoitetta, lakisääteistä perustaa, tarkoitusta ja rahoituslähdettä ollut muutettu. Kaikki muutkin kantajan viittaamat päätökset sisältävät sen mukaan samankaltaiset arvioinnit.

235 Kantaja ei ymmärrä, miltä osin sen tilanne poikkeaa niissä komission muissa päätöksissä kyseessä olleista tilanteista, joihin se vetoaa. Se katsoo, että komission käytännön mukaan voimassa olevan rahoitusjärjestelmän laajentaminen koskemaan yritystä, joka on samantyyppinen yritys kuin yritykset, jotka ovat kuuluneet sen piiriin ennen asianomaisen jäsenvaltion liittymistä unioniin, ei ole merkityksellinen muutos, joka voisi oikeuttaa tekemään sen tapauksessa johtopäätöksen, joka poikkeaa siitä johtopäätöksestä, johon komissio on tullut näissä muissa päätöksissä. Tästä seuraa kantajan mukaan, että riidanalainen päätös on kumottava siltä osin kuin siinä katsotaan, että sen rahoittaminen lupamaksuista saaduilla varoilla on uutta tukea.

236 Tässä yhteydessä on korostettava, että edellä 226 kohdassa mieliin palautettujen käsitteiden ”voimassa oleva tuki” ja ”uusi tuki” määritelmistä itsestään seuraa, että kun tuki myönnetään sellaiselle uudelle tuensaajalle, joka ei ole aikaisemmin saanut voimassa olevaa tukea, tämän uuden tuensaajan osalta kyse voi olla ainoastaan uudesta tuesta.

237 Tässä yhteydessä on tarpeen erottaa toisistaan yhtäältä tukiohjelmat ja toisaalta yksittäiset tuet. Kantajan väitteissä ei oteta huomioon tätä erottelua.

238 Tukiohjelma voi muodostua järjestelystä, jossa määritellään yleisesti ja abstraktisti ilman, että muita soveltamistoimenpiteitä on tarpeen toteuttaa, yritykset, joille tukia voidaan myöntää. On siis mahdollista, että tukiohjelma, joka muodostaa voimassa olevan tuen, voi hyödyttää myös yrityksiä, jotka eivät olleet olemassa kyseistä ohjelmaa käyttöön otettaessa mutta jotka – jos ne olisivat olleet olemassa – olisivat täyttäneet kyseessä olevan tuen saamisen edellytykset. Tilanteessa, jossa tällaista tukiohjelmaa muutetaan myöhemmin, alkuperäinen ohjelma on muuttunut uudeksi tukiohjelmaksi ainoastaan siinä tapauksessa, että muutos on vaikuttanut alkuperäisen ohjelman olennaiseen sisältöön. Tällaisesta olennaisesta muutoksesta ei sitä vastoin voi olla kyse, jos uusi osatekijä on selvästi erotettavissa alkuperäisestä järjestelmästä, ja tässä tilanteessa vain uusi osatekijä on uutta tukea, joka on myönnetty tuensaajille, jotka eivät olisi voineet saada kyseessä olevaa tukea ilman muutosta (ks. vastaavasti tuomio 30.4.2002, Government of Gibraltar v. komissio, T-195/01 ja T-207/01, Kok., EU:T:2002:111, 109–116 kohta).

239 Näitä näkökohtia ei voida soveltaa voimassa oleviin yksittäisiin tukiin. Kyseiset tuet hyödyttävät määritelmän mukaan määrättyjä yrityksiä. Näin ollen tilanteessa, jossa tuki myönnetään jälkeenpäin toiselle yritykselle, joka ei ole sama yritys kuin se, joka on saanut voimassa olevaa tukea, kyse on tämän toisen yrityksen tapauksessa välttämättä uudesta tuesta, vaikka kyseessä oleva tuki on luonteeltaan tai sisällöltään samanlainen kuin voimassa oleva tuki.

240 Tästä seuraa, että käsiteltävässä tapauksessa on määritettävä, muodostivatko lupamaksua koskevat säännökset, sellaisina kuin ne olivat olemassa Tanskan kuningaskunnan liittyessä unioniin, tukiohjelman vai koskivatko ne yksittäistä tukea.

241 Kantaja ei ole vedonnut mihinkään tietoon, joka olisi ollut komission käytössä silloin, kun tämä teki riidanalaisen päätöksen, ja joka puoltaisi ensimmäistä edellä 240 kohdassa tarkoitetuista kahdesta tilanteesta.

242 Kantaja on näet pelkästään viitannut sen komission 21.1.2003 päivätyn kirjeen, jolla tämä ilmoitti Tanskan kuningaskunnalle päätöksestään aloittaa SEUT 108 artiklan 2 kohdassa määrätty menettely asianomaisten toimenpiteiden osalta, tekstiin, sellaisena kuin se on esitetty todistusvoimaisella kielellä (tanska) Euroopan unionin virallisessa lehdessä (EUVL 2003, C 59, s. 2). Kyseisen kirjeen 86 kohdassa viitataan ensimmäiseen radio- ja televisiotoiminnasta annettuun lakiin, joka on peräisin vuodelta 1920. Kuten tuossa samassa kohdassa kuitenkin todetaan ja kuten kantaja lisäksi itsekin myöntää, kyseisellä lailla käyttöön otetun lupamaksun ainoana tavoitteena oli rahoittaa DR:ta. On siis pääteltävä, että lupamaksua koskevilla säännöksillä, sellaisena kuin ne olivat voimassa Tanskan kuningaskunnan liittyessä unioniin, ei otettu käyttöön tukiohjelmaa vaan DR:lle myönnetty yksittäinen tuki.

243 Tässä yhteydessä on korostettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kilpailuoikeudellisessa asiayhteydessä – ja myös SEUT 107 artiklan 1 kohtaa sovellettaessa – yrityksen käsitteeseen kuuluvat kaikki taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta (ks. tuomio 10.1.2006, Cassa di Risparmio di Firenze ym., C-222/04, Kok., EU:C:2006:8, 107 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 12.9.2013, Saksa v. komissio, T-347/09, EU:T:2013:418, 48 kohta).

244 Kyseisestä oikeuskäytännöstä seuraa, että voimassa olevan tuen saajan yksilöimiseksi on otettava huomioon se taloudellinen kokonaisuus, joka sai kyseisen tuen, riippumatta sen oikeudelliseen muotoon mahdollisesti tehdyistä muutoksista. Jopa yksittäistä tukea voidaan näin ollen pitää voimassa olevana tukena, vaikka se olisi myönnetty oikeudelliselle yksikölle, joka on perustettu tuen käyttöön ottamisen ja asianomaisen jäsenvaltion unioniin liittymisen jälkeen, jos ilmenee, että kyseessä oleva oikeudellinen yksikkö, vaikka se ei ollutkaan sellaisenaan olemassa tuen käyttöönottamisajankohtana, kuului kyseisenä ajankohtana siihen yritykseen eli siihen taloudelliseen kokonaisuuteen, jolle voimassa oleva tuki oli myönnetty.

245 Näistä seikoista seuraa, että komission ei ollut käsiteltävässä tapauksessa määritettävä, oliko TV2 perustettu oikeushenkilönä lupamaksun käyttöön ottamisen jälkeen (asianosaisten mielestä on selvää, että tilanne oli tämä), vaan sen oli määritettävä, oliko TV2 uusi, DR:stä täysin riippumaton yritys vai oliko kyse sitä vastoin ainoastaan taloudellisen kokonaisuuden yhdestä osasta, jonka DR, joka oli irrotettu kyseisestä kokonaisuudesta, muodosti. Viimeksi mainitussa tilanteessa tukea, jota lupamaksu merkitsi, olisi voitu pitää TV2:n osalta voimassa olevana tukena.

246 On kuitenkin todettava, ettei kantaja ole vedonnut mihinkään tietoon, joka olisi ollut komission käytössä riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana ja jonka johdosta komission olisi pitänyt tehdä tällainen päätelmä. Kantaja väittää sitä vastoin itse kirjelmissään, että ”TV2 on perustettu erilliseksi yritykseksi” ja että se ”on perustettu vahvistamaan tiedotusvälineiden monipuolisuutta tanskankielisellä alueella”.

247 Komissiota ei tämän perusteella voida syyttää mistään virheestä sen johdosta, että se on sillä riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana käytössä olleiden tietojen nojalla päätellyt, että TV2 ei ollut pelkästään oikeudellinen yksikkö, joka on perustettu Tanskan kuningaskunnan unioniin liittymisen jälkeen, vaan että se on myös uusi yritys, joka on perustettu kyseisen liittymisen jälkeen. Riidanalaisen päätöksen 154 perustelukappaleessa esitetty toteamus, jonka mukaan ”TV2 aloitti lähetyksen vuonna 1989”, on näet ymmärrettävä juuri tällä tavalla. Edellä 239 kohdassa esitetyn näkökohdan mukaisesti kyseinen seikka johti välttämättä päätelmään, jonka mukaan tuki, joka oli myönnetty lupamaksun kautta, oli uutta tukea eikä voimassa olevaa tukea.

248 Tämän seikan perusteella on lisäksi mahdollista erottaa nyt käsiteltävä tapaus tapauksesta, josta oli kyse siinä komission päätöksessä, johon kantaja on vedonnut (ks. edellä 234 kohta). Viimeksi mainitun päätöksen 33 perustelukappaleesta näet ilmenee, että vaikka tuossa asiassa kyseessä olevan tuen saajina olevien yksikköjen oikeussubjektius oli muuttunut, ne olivat peräisin voimassa olevan tuen alkuperäisen saajan ”hajoamisesta”. Nyt käsiteltävästä asiasta poiketen kyseisessä asiassa kyseessä olevan tuen saaja kuului toisin sanoen taloudelliseen kokonaisuuteen, joka oli saanut alkuperäisen tuen.

249 Komission käytännöllä muita asioita koskevissa päätöksissä ei missään tapauksessa voi olla vaikutusta riidanalaisen päätöksen pätevyyteen, jota voidaan arvioida ainoastaan EUT-sopimuksen objektiivisten sääntöjen valossa (tuomio 20.5.2010, Todaro Nunziatina & C., C-138/09, Kok., EU:C:2010:291, 21 kohta).

250 Kaikista edellä esitetyistä seikoista ilmenee, että nyt käsiteltävä kanneperuste on hylättävä perusteettomana siltä osin kuin se koskee TV2:lle maksetuista lupamaksuista peräisin olevien varojen luonnehtimista uudeksi tueksi.

251 Kantaja väittää toiseksi, että yhtiöverovapautusta, joka myös on luonnehdittu riidanalaisessa päätöksessä valtiontueksi, on pidettävä voimassa olevana tukena.

252 Kantajan mukaan osakeyhtiöiden tuloverotuksesta annettu laki (lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber), sellaisena kuin sitä sovellettiin Tanskan kuningaskunnan liittyessä unioniin, 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettiin, että valtio ja sen laitokset on vapautettu verosta. Kyseinen vapautus koski sen mukaan myös DR:tä, johon on sovellettu tällaista vapautusta sen perustamisesta

lähtien. Kantaja väittää, että TV2:ta perustettaessa sitä katsottiin aiheelliseksi kohdella samalla tavalla ja että kantaja on mainittu niiden julkisten laitosten luettelossa, jotka on vapautettu yhtiöverosta. Kantaja vetoaa tässä yhteydessä osakeyhtiöiden tuloverotuksesta annetun lain muuttamisesta 14.1.1987 annettuun lakiehdotukseen nro 145. Kyseisen ehdotuksen perusteluista ilmenee, että sillä pyritään asettamaan TV2 verotuksellisesti samaan asemaan kuin DR.

253 Kantaja väittää siten, ettei TV2:lle ole myönnetty sellaista erityistä etua, jota muut vastaavat yritykset eivät olisi saaneet ennen Tanskan kuningaskunnan liittymistä unioniin. Sen osalta on vain noudatettu pelkästään vakiintunutta käytäntöä sen varmistamiseksi, että sitä kohdellaan samalla tavalla. TV2:lle myönnettyä verovapautusta on siis pidettävä voimassa olevana tukena.

254 Kyseisten väitteiden osalta on korostettava, että edellä 238 kohdassa mainituista näkökohdista ja oikeuskäytännöstä ilmenee, että tukiohjelman yhteydessä myönnettyä tukea ei voida pitää voimassa olevana tukena sellaisen tuensaajan osalta, jolla ei ole oikeutta kyseiseen tukeen, jollei asianomaista ohjelmaa muuteta. Kysymys siitä, vaikuttaako mahdollinen muutos alkuperäisen ohjelman olennaiseen sisältöön, missä tapauksessa kyseinen ohjelma on muutettu uudeksi tukiohjelmaksi, vai muodostuuko muutos sellaisesta uudesta osatekijästä, joka on selkeästi erotettavissa alkuperäisesti ohjelmasta, missä tapauksessa yksinomaan tuo uusi osatekijä merkitsee uutta tukea, koskee pelkästään yrityksiä, jotka olisivat voineet saada tukea kyseessä olevasta ohjelmasta ennen kuin sitä muutettiin.

255 Käsiteltävässä tapauksessa on tosin totta, että säännös, jossa säädetään yleisesti ja abstraktisti valtion yksikköjä koskevasta verovapautuksesta, on omiaan muodostamaan tukiohjelman asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan d alakohdan mukaisesti. Kantajan väitteistä ja asiakirja-aineistoon sisältyvistä seikoista ei kuitenkaan ilmene, että komissio olisi riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana ollut tiedossaan tällainen Tanskan oikeuden säännös, joka on annettu ennen kuin kyseinen jäsenvaltio liittyi unioniin ja jota voitaisiin soveltaa myös TV2:een.

256 Kantaja väittää sitä vastoin itse (ks. edellä 252 kohta), että sitä perustettaessa ”sitä katsottiin aiheelliseksi kohdella samalla tavalla” kuin DR:aa verotuksen alalla. Kantaja vetoaa lisäksi merkitykselliseen Tanskan lainsäädäntöön vuonna 1987 tehtyyn muutokseen, jolla se merkittiin niiden julkisten laitosten luetteloon, jotka on vapautettu yhtiöverosta. Edellä 254 kohdassa esitettyjen näkökohtien perusteella kyseiset väitteet eivät kuitenkaan osoita, että kantajalle myönnetty yhtiöverovapautus olisi ollut voimassa olevaa tukea, vaan ne vahvistavat pikemminkin, että kyse oli uudesta tuesta, koska kantaja on saanut kyseisen vapautuksen vasta sellaisen lainsäännöksen nojalla, joka on annettu Tanskan kuningaskunnan unioniin liittymisen jälkeen.

257 Kantaja väittää vastauksessaan, että ”valtiota ja valtion laitoksia koskevaa [vero]vapautusta sovellettiin siihen heti sen perustamisesta lähtien” ja että siis sitä koskevasta ”nimenomaisesta vapautuksesta ei ollut tarpeen säätää”. Merkityksellisen lain myöhemmällä muuttamisella vuonna 1987 ”pelkästään selvennettiin sitä, että DR ja TV2 olivat verotuksellisesti samassa tilanteessa”.

258 Siitä riippumatta, että kyseiset väitteet näyttävät osittain olevan ristiriidassa kanteessa esitettyjen väitteiden kanssa, on todettava, ettei kantaja väitä, että komissiolla olisi ollut riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana käytössä seikkoja, joiden johdosta sen olisi pitänyt päätellä, että TV2:lle myönnetty yhtiöverovapautus merkitsi vain voimassa olevan tukiohjelman soveltamista. Kantaja myöntää sitä vastoin, että ”TV2 on ilmoittanut komissiolle ensimmäistä kertaa kanteessa Tanskan valtion ja sen laitosten osalta voimassa olevasta yhtiöverovapautuksesta”. Tällaisten seikkojen puuttuessa ja kun otetaan huomioon se, että kyseisestä vapautuksesta on säädetty nimenomaisesti ensimmäistä kertaa vuonna 1987 annetussa laissa, komissiota ei voida arvostella mistään virheestä siitä syystä, että se katsoi vapautuksen olevan uutta tukea.

259 Ylimääräisenä seikkana on todettava, että se seikka, johon kantaja vetoaa unionin yleisessä tuomioistuimessa edellä 257 kohdassa tiivistetysti esitetyn väitteensä tueksi (kyseistä seikkaa ei ole myöskään toimitettu komissiolle hallinnollisessa menettelyssä), ei näytä vahvistavan väitettä, jonka

mukaan vuonna 1987 verovapautuksen myöntämiseksi kantajalle annetussa laissa vain vahvistettiin olemassa oleva oikeudellinen tilanne. Kun edellä 252 kohdassa mainitun lakiehdotuksen perusteluissa viitataan oikeudelliseen tilanteeseen ennen ehdotetun muutoksen hyväksymistä, niissä todetaan tämän jälkeen TV2:n ja Fonds TV2:n verotuksellisesta tilanteesta, että ”kaikki liiketoiminnasta mahdollisesti saatavat tulot ovat kuitenkin veronalaista tuloa”. Näyttää siis siltä, että ehdotetun muutoksen laatijat katsoivat, että ilman kyseistä muutosta TV2:n ”liiketoimintaan” perustuvat tulot olisivat veronalaista tuloa. Kyseinen ote osoittaa toisin sanoen, ettei kyse ollut jo olemassa olevan oikeusaseman nimenomaisesta vahvistamisesta vaan sellaisesta kantajan osalta käyttöön otetusta verovapautuksesta, jota siihen ei aikaisemmin ollut sovellettu.

260 Kaikista edellä esitetyistä seikoista ilmenee, ettei toinen kanneperuste ole perusteltu myöskään siltä osin kuin se koskee kantajan yhtiöverosta vapauttamisen luonnehtimista uudeksi tueksi.

261 Toinen kanneperuste on siksi hylättävä kokonaisuudessaan.

262 Kaikista edellä esitetyistä seikoista seuraa, että riidanalainen päätös on kumottava siltä osin kuin komissio on katsonut, että TV2:lle Fonds TV2:n välityksellä maksetut vuosien 1995 ja 1996 mainostulot ovat valtiontukea, ja kanne on hylättävä muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

263 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Työjärjestyksen 134 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, unionin yleinen tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan.

264 Käsiteltävässä asiassa sekä kantaja että komissio ovat hävinneet vaatimuksensa osittain siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen päätöksen osittain ja hylkää kanteen muilta osin. Koska kantaja ei ole vaatinut komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, kun taas komissio on vaatinut kantajan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, on päätettävä, että kantaja vastaa kaikista oikeudenkäyntikuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan kolme neljäsosaa komission oikeudenkäyntikuluista. Komissio vastaa yhdestä neljäsosasta omista oikeudenkäyntikuluistaan.

265 Työjärjestyksen 138artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Tanskan kuningaskunta vastaa näin ollen omista oikeudenkäyntikuluistaan. Koska Viasat ei ole muodollisesti vaatinut kantajan velvoittamista korvaamaan väliintulosta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, se on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Tanskan toimenpiteistä (C 2/03) TV2/Danmarkin hyväksi 20.4.2011 annettu komission päätös 2011/839/EU kumotaan siltä osin kuin komissio on katsonut, että TV2:lle Fonds TV2:n välityksellä maksetut vuosien 1995 ja 1996 mainostulot ovat valtiontukea.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) TV2/Danmark A/S vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan kolme neljäsosaa Euroopan komission oikeudenkäyntikuluista.

4) Komissio vastaa yhdestä neljäsosasta omista oikeudenkäyntikuluistaan.

5) Tanskan kuningaskunta ja Viasat Broadcasting UK Ltd vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Gratsias Forwood Wetter

Julistettiin Luxemburgissa 24 päivänä syyskuuta 2015.

Allekirjoitukset